

EUROBAROMETR 68.1

VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

PODZIM 2007

NÁRODNÍ ZPRÁVA

ČESKÁ REPUBLIKA

Tento výzkum byl zadán a koordinován Generálním ředitelstvím pro komunikaci.

Tato zpráva byla zpracována pro Zastoupení Evropské komise v České republice.

Dokument nereprezentuje stanoviska Evropské komise. Názory a interpretace v něm obsažené reprezentují výhradně pohled autora.

Obsah

OBSAH.....	2
SHRNUTÍ.....	3
ÚVOD	7
1. NÁZOROVÉ KLIMA V ČESKÉ REPUBLICE.....	8
1.1 Hodnocení situace v České republice.....	8
1.2 Problémy, kterým čelí Česká republika.....	13
1.3 Důvěra v instituce.....	16
2. NÁZORY NA FUNGOVÁNÍ EU	18
2.1 Informovanost o evropských politických záležitostech.....	18
2.2 Poměry v EU	19
2.3 Rozhodování v EU	21
2.4 Role EU	23
2.5 Hodnocení členství v EU	24
2.6 Podpora rozšiřování EU a zavádění eura.....	26
3. MÉDIA A EVROPSKÁ UNIE.....	28
3.1 Jak média referují o EU.....	28
3.2 Důvěra vůči médiím.....	31
ZÁVĚR	33
TECHNICKÉ SPECIFIKACE.....	35
DOTAZNÍK	37

Shrnutí

Hodnocení situace v České republice

Navzdory rychlému ekonomickému růstu **hodnotí česká veřejnost stav národní ekonomiky spíše kriticky**. Negativní hodnocení převažují nad pozitivními v poměru 56 % : 42 %. V průměru EU 27 jsou kladná a záporná hodnocení národní ekonomiky prakticky vyrovnaná (48 % : 49 %).

Počátkem roku 2005 hodnotila česká veřejnost problematiku **zaměstnanosti** velmi kriticky – podle 85 % Čechů byla v této oblasti situace špatná. Ve srovnání s průměrem tehdejší EU 25 bylo české hodnocení o 8 procentních bodů kritičtější. Od té doby pozitivních názorů v ČR i v celé EU přibýlo. **Negativní hodnocení situace zaměstnanosti však i nadále výrazně převažují** – přes pokles míry nezaměstnanosti až na 5,5 % **je v České republice sdílí 52 % veřejnosti**, v průměru EU 27 pak 61 % občanů. Na jiném místě ale Eurobarometr ukázal, že nezaměstnanost už podle českého veřejného mínění nepatří k nejdůležitějším problémům.

Oblast **životního prostředí** hodnotila česká veřejnost v minulosti silně pozitivně. Nyní pozitivních názorů v ČR i v celé EU ubylo. V České republice **pozitivní hodnocení životního prostředí zatím ještě mírně převažují v poměru 52 % : 47 %**, v průměru EU 27 je ovšem poměr opačný (46 % : 51 %).

Situaci sociálního zabezpečení hodnotila česká veřejnost počátkem roku 2005 o poznání příznivěji než stav ekonomiky. V roce 2006 se hodnocení dále zlepšilo, tento trend však nepokračoval a v současné době **si jen o málo více než třetina občanů České republiky (35 %) myslí, že situace sociálního zabezpečení v České republice je dobrá**. V průměru EU 27 stejně smýšlí o 11 procentních bodů více (46 %).

Podle pouhých 29 % českých občanů se věci v ČR vyvíjejí správným směrem, podle 46 % špatným směrem. Ještě na podzim 2006 si 41 % Čechů myslelo, že se věci v ČR vyvíjejí správným směrem. Poznatky řady výzkumů českých národních agentur nasvědčují tomu, že tuto změnu názorového klimatu způsobila rostoucí nespokojenost s politickou situací v České republice společně s obavami z dopadů tzv. „reformního batohu“.

Problémy, kterým čelí Česká republika

Jako jeden ze dvou nejvýznamnějších problémů, kterým čelí jejich země, **Češi uvádějí nejčastěji růst cen (42 %)**. Podíl občanů, kteří vybrali tento problém, postupně narůstal už v uplynulých letech, proti jaru 2007 je ovšem aktuální hodnota téměř dvojnásobná. V době sběru dat pro tuto vlnu Eurobarometru při tom nebyla česká inflace vysoká. Lze se proto domnívat, že do postojů veřejnosti se promítly především již zmíněné obavy spojené s tzv. „reformním batohem“. V EU 27 jako celku patří rostoucí ceny a inflace k dvěma hlavními problémům podle 26 % občanů.

Obavy spojené se zdravotnickou částí „reformního batohu“ se společně s dlouhotrvající politickou diskuzí o českém zdravotnictví promítly i do skutečnosti, že **zdravotnictví neustupuje z předních příček žebříčku problémů, kterým čelí Česká republika**. Debata o způsobech financování zdravotní péče a o vlastnických vztazích vůči jejím poskytovatelům (zejména nemocnicím) vynesla tuto oblast na první příčku českého žebříčku problémů v druhé polovině roku 2005, spory o spoluúčast pacientů ji tam vrátily na jaře 2007 a od té

doby se názorová situace nezměnila. V současné době **vnímá zdravotnictví jako jeden z nejdůležitějších problémů 38 % Čechů** – téměř dvakrát víc než v průměru EU 27 (21 %).

Podobně jako v ostatních zemích EU patřila dlouhodobě v České republice k nejožehavějším tématům **nezaměstnanost**. Ekonomické oživení se však již od roku 2005 zřetelně projevuje na vývoji českého veřejného mínění. Podíl občanů, kteří řadí nezaměstnanost mezi dva nejvýznamnější problémy, **poklesl v České republice z 54 % na podzim 2004 postupně až na současnou úroveň 13 %**. V průměru EU 27 došlo oproti jaru 2007 k poklesu o 7 procentních bodů (ze 34 % na 27 %), ve srovnání s ČR jde ovšem o dvojnásobek.

Několik let se česká populace lišila od průměru Evropské unie tím, že přikládala větší závažnost problematice **kriminality** a o poznání menší otázkám **ekonomické situace**. První z uvedených rozdílů se setřel již na jaře 2006 (aktuálně v ČR 26 % a podobně 24 % v průměru EU 27). Ekonomické problémy v současné době řadí mezi nejdůležitější jen nepatrně více Čechů (19 %), než odpovídá průměru EU 27 (17 %). V ČR se stabilizovalo mínění o naléhavosti problematiky **penzí**, které jsou vnímány jako klíčový problém častěji (18 %), než odpovídá průměru EU 27 (14 %).

V některých dalších oblastech zůstávají rozdíly mezi veřejným míněním v České republice a evropským průměrem dosti patrné. Poměrně velký je rozdíl ve vnímání závažnosti problému **imigrace** (v ČR 4 %, v průměru EU 27 plných 15 %) **a terorismu** (ČR 3 %, EU 27 10 %).

Důvěra v instituce

V situaci povolebního patu v druhé polovině roku 2006 se důvěra v české ústavní instituce snížila. Na jaře 2007 se sice trochu zotavila, nyní však znovu poklesla. Zatímco v průměru EU 27 důvěruje národním vládám i parlamentům více než třetina občanů (34 %), v České republice **důvěruje vládě pětina (21 %) a Poslanecké sněmovně Parlamentu jen šestina obyvatel (16 %)**. Jinak je tomu ovšem s **důvěrou Čechů vůči Evropské unii – ta je nadále většinová (58 %)** a dlouhodobě se udržuje na vyšší hladině, než odpovídá průměru za EU 27 (48 %).

Informovanost o evropských politických záležitostech

Česká **veřejnost se necítí být dobře informována o evropských politických záležitostech**. Jen 2 % Čechů se domnívají, že jsou v tomto směru velmi dobře informováni, další zhruba čtvrtina (24 %) soudí, že jsou informováni spíše dobře. Negativní názory „spíše ne dobře“ a „vůbec ne“ zastávají v součtu téměř tři čtvrtiny české populace (72 %). Od jara 2007 pocit informovanosti o evropských záležitostech o tři procentní body poklesl.

Ve srovnání s jinými zeměmi Evropské unie přitom patří Češi k relativním optimistům. V průměru EU 27 je totiž nositelů názorů, že veřejnost dané země je informována „velmi dobře“ nebo „spíše dobře“, pod hranicí jedné pětiny (18 %). Stejně procento zjistil Eurobarometr i v průměru 12 nových členských zemí.

Poměry v EU

Čeští občané mají jen zřídka pocit, že zájmy České republiky jsou v EU dostatečně brány v úvahu. **Čechů, kteří mají pocit, že hlas České republiky má v Evropské unii váhu, dokonce o 8 procentních bodů ubylo**, nyní se jedná přibližně o čtvrtinu populace (26 %). Nabízí se srovnání i s jarem 2006 – tehdy byl rozdíl mezi názory v ČR a průměrem EU 25 o čtyři procentní body menší než dnes rozdíl proti průměru EU 27.

Rozhodování v EU

Česká i evropská veřejnost by řadu oblastí života společnosti ráda svěřila do kompetence Evropské unie. Poslední vlna Eurobarometru potvrdila, že velká část české i evropské veřejnosti by do kompetence Evropské unie ráda svěřila **ochranu životního prostředí**. Zastoupení tohoto názoru se od jara 2007 zvýšilo v ČR o 6 procentních bodů na 74 %, v průměru EU 27 pak o 4 procentní body na úroveň 73 %.

Jiné názory panují v ekonomických oblastech. **Boj proti inflaci** by do kompetence Evropské unie svěřilo 45 % Čechů, 51 % ovšem preferuje rozhodování na úrovni národní vlády. V průměru EU 27 mírně převažují příznivci rozhodování o boji proti inflaci na úrovni Evropské unie (49 % : 45 %). Podobné je to v obecně formulované oblasti **hospodářství**, kde v České republice tvoří příznivci rozhodování na úrovni Evropské unie menšinu (44 % : 54 %), zatímco v průměru EU 27 nepatrně převažují (48 % : 47 %).

V oblasti důchodů jasně dominují názory, že kompetence mají zůstat na národní úrovni, do kompetence Evropské unie by je svěřilo jen 30 % Čechů, v průměru EU 27 pak 26 % občanů.

Role EU

Pokud jde o **ochranu životního prostředí**, téměř dvě třetiny české veřejnosti (62 %) hodnotí roli EU v České republice jako kladnou, v průměru EU 27 tak smýšlí asi polovina (52 %).

Pozitivní názory převažují také v otázce **dopadu na ekonomickou situaci** – v ČR v poměru 40 % : 22 %, v celé EU 27 v podobném poměru 39 % : 20 %. Do jisté míry v rozporu s tímto zjištěním je fakt, že vliv Evropské unie na **inflaci** vidí veřejnost spíše negativně: u české veřejnosti jsou pozitivní a negativní názory v poměru 17 % : 43 %, v průměru EU 27 v jen o něco méně nepříznivém poměru 21 % : 36 %.

V otázkách **bydlení** a **důchodů** nehraje podle většiny české veřejnosti Evropská unie v České republice ani kladnou, ani zápornou roli (53 %, resp. 56 %). Mezi českými občany, kteří nějakou úlohu Evropské unii v tomto směru přisuzují, převažují v otázce bydlení pozitivní názory v poměru 22 % : 20 % a v otázce důchodů naopak názory negativní (23 % : 15 %).

Hodnocení členství v EU

Již delší dobu má v České republice zastoupení názoru, že členství v Evropské unii je dobrá věc, klesající tendenci. V současné době si to myslí 45 % Čechů. Tento trend je zcela opačný, než odpovídá průměrům jak za celou Evropskou unii, tak za nové členské země. Názor, že členství jejich země v Evropské unii je špatná věc, zastává v průměru EU 27 celkem 13 % občanů. V České republice tento názor zastává 15 % a v průměru za 12 nových členských zemí 8 % občanů.

Podle téměř dvou třetin Čechů (61 %) má Česká republika z členství v Evropské unii převážně prospěch a výhody. Oproti jaru 2007 se v tomto směru názory nezměnily. Necelá třetina Čechů (29 %) má opačný názor. České veřejné mínění se blíží spíše průměru EU 27 než názorovému klimatu ve 12 nových členských zemích. V průměru EU 27 pocituje z členství své země v Evropské unii převážně prospěch a výhody 58 % občanů, v průměru za 12 nových členských zemí plných 68 %.

Podpora rozšiřování EU a zavádění eura

Téměř dvě třetiny české veřejnosti stabilně podporují budoucí rozšiřování EU o další země v příštích letech, aktuálně jde o 62 %. Tento plán ovšem v průměru EU 27 většinovou podporu nemá, podporuje ho jen 46 % občanů.

Většina Čechů podporuje také myšlenku evropské měnové unie s jedinou společnou měnou eurem. Názory rozhodující části české vládní koalice ovšem patrně ovlivnily stanovisko veřejnosti k tomuto evropskému projektu: podpora o 7 procentních bodů poklesla a je nyní nižší (53 %), než odpovídá dlouhodobě stabilnímu průměru EU 27 (61 %).

Jak média referují o EU

Pozornost hlavních zpravodajských médií věnovaná problematice Evropské unie se na jaře 2006 jevila většině českých občanů jako přiměřená. Podobně tomu bylo i v průměru EU 27. Aktuální údaje ukazují významný negativní posun. **Podíl odpovědí, že informací o EU je příliš málo, narostl** ve vztahu k českým televizním stanicím o 10 procentních bodů (nyní 44 %), ve vztahu k českým rozhlasovým stanicím o 11 procentních bodů (43 %) a ve vztahu k českému tisku dokonce o 13 procentních bodů (37 %). V případě tisku však i nadále tvoří největší skupinu lidé, kteří si myslí, že informací o EU je v něm „akorát“ (50 %). Ještě o poznání příznivější je struktura nově zjišťovaných názorů na množství informací, které o EU poskytují české internetové stránky. Podle 44 % Čechů je v nich informací o Evropské unii přiměřeně, podle 21 % nedostatečně, a to při 32 % lidí, kteří nemají názor nebo neodpověděli.

V EU 27 jako celku jasně převažují názory, že národní televizní a rozhlasové stanice informují o Evropské unie nedostatečně. Hodnocení národního tisku a národních internetových stránek vyznívá v průměru EU 27 naopak příznivě, i když ne tak jako v ČR.

Většina českých občanů a také většina občanů celé EU 27 hodnotí informace svých národních médií o Evropské unii jako objektivní. V České republice tak ve vztahu k českým televizním i rozhlasovým stanicím smýšlí 63 %, ve vztahu k národnímu tisku 62 % a ve vztahu k českým internetovým stránkám 51 % (při 35 % v kategorii „neví, neodpověděl“). Nelze však přehlédnout, že z těch občanů, kteří si myslí, že informace jednotlivých médií objektivní nejsou, je větší část považuje za příliš pozitivní. Zvláště patrné je to v případě českých televizních stanic, kde je poměr odpovědí „příliš pozitivně“ a „příliš negativně“ 23 % : 5 %.

Důvěra vůči médiím

Občané médiím poměrně hodně důvěřují. Jak v ČR, tak v průměru EU 27 zaujímá dlouhodobě **první příčku pořadí důvěryhodnosti rozhlas, kterému důvěřuje sedm z deseti Čechů** (70 %) a šest z deseti všech občanů EU 27 (60 %). Jen o málo méně lidí důvěřuje **televizi** (v ČR 68 %, v průměru EU 27 52 %). Zatímco v průměru EU 27 zaujímá třetí místo **tisk** (44 %), v České republice ho předstihují **internetové stránky** (55 %).

Obecně platí, že **česká veřejnost důvěřuje médiím více než odpovídá průměru EU 27.** Největší rozdíl zjistil Eurobarometr opět v případě internetu – jedná se o 22 procentních bodů. Dalším obecným rysem názorové situace je pokles důvěry vůči všem typům národních médií. V České republice poklesla především důvěra vůči národním internetovým stránkám (o 7 procentních bodů) a důvěra vůči českým rozhlasovým stanicím (o 5 procentních bodů).

Úvod

Eurobarometr průběžně shromažďuje názory o evropských záležitostech v členských a kandidátských zemích Evropské unie a dvakrát ročně je zveřejňuje formou národních zpráv.

Sběr dat pro průzkum Eurobarometru 68.1 probíhal v období od 22. září do 3. listopadu 2007 v 27 členských zemích Evropské unie, 2 kandidátských zemích (Chorvatsku a Turecku), v oblastech Kyperské republiky, které nejsou pod vládní kontrolou, a v bývalé jugoslávské republice Makedonii. Průzkum prováděl TNS Opinion & Social, konsorcium složené z Taylor Nelson Sofres a EOS Gallup Europe. V České republice průzkum probíhal od 24. září do 15. října 2007 mezi 1106 respondenty.

Názory české veřejnosti jsou v této zprávě¹ porovnávány nejčastěji s průměrem v 27 členských zemích Evropské unie (EU 27), v některých případech ale i s průměrnou hodnotou v nových členských zemích (NČZ 12), průměrnou hodnotou „starých“ členských zemí Evropské unie (EU 15) a také s míněním v jednotlivých členských, přistupujících a kandidátských zemích.

Zpráva předkládá výsledky průzkumu, který proběhl více než půl roku po rozšíření Evropské unie o další dva nové členské státy – Bulharsko a Rumunsko. Pozornost Evropské unie se soustřeďovala na uzavření nové smlouvy nahrazující původně plánovanou Evropskou ústavní smlouvu. V České republice se pozornost i nadále orientovala především na vnitropolitické otázky. Koaliční vláda prosadila návrh reforem daní, sociálních dávek a financování zdravotnictví, tzv. „reformní batoh“. Pravicové části spektra se návrh reformy zdál od počátku málo razantní, mezi veřejností však vzbudila převážně obavy. Kromě toho se vláda potýkala s výrazným odporem veřejnosti proti záměru instalovat na území České republiky americký vojenský radar.

Problematika budoucnosti Evropské unie a role České republiky v ní nebyla politickou reprezentací ani nadále prezentována příliš pozitivně. Koaliční vláda ve shodě s postoji prezidenta Klause dávala i nadále najevo, že evropská integrace nepatří k jejím prioritám. Byl zrušen závazný termín přijetí eura jako národní měny České republiky. Jen málo pozornosti v komunikaci s veřejností věnovala vláda přípravě na české předsednictví v EU. Paradoxní je, že čeští pravicoví voliči jsou evropské integraci nakloněni více než voliči levicoví, zatímco hlavní pravicová politická strana, tedy ODS, se k evropské integraci staví opačně.

Celkově v dané situaci došlo k dalšímu „ochlazení“ vztahu české veřejnosti k Evropské unii. Zastoupení názoru, že členství v Evropské unii je dobrá věc, znovu pokleslo a činí nyní 45 %. Přesto požívá Evropská unie jako taková poměrně velkou důvěru české veřejnosti (58 %) a jeví se jako daleko důvěryhodnější než česká vláda i Poslanecká sněmovna.

¹ Národní zprávu pro Zastoupení Evropské komise v České republice zpracoval Jan Herzmann.

1. Názorové klima v České republice

1.1 Hodnocení situace v České republice

Počátkem roku 2005 hodnotila česká veřejnost **stav národní ekonomiky** výrazně negativně. Téměř dvě třetiny občanů ČR v té době považovaly českou ekonomiku za špatnou, jen o málo více než třetina za dobrou. Češi byli v té době o poznání skeptičtější, než odpovídalo průměru EU 25. Do podzimu 2006 se stal skepticismus méně frekventovaným, stále však převažoval. Od té doby se však názorová situace znovu poněkud zhoršila. **V ČR převažují negativní hodnocení nad pozitivními v poměru 56 % : 42 %**. V průměru EU 27 jsou kladná a záporná hodnocení národní ekonomiky prakticky vyrovnaná (48 % : 49 %).

Jak hodnotíte současnou situaci národní ekonomiky?²

		velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	neví, bez odpovědi
Česká republika	Jaro 2005	2 %	35 %	50 %	13 %	1 %
	Podzim 2006	3 %	44 %	40 %	12 %	1 %
	Jaro 2007	2 %	43 %	42 %	12 %	1 %
	Podzim 2007	3 %	39 %	43 %	13 %	1 %
EU 25/27	Jaro 2005	3 %	33 %	45 %	16 %	3 %
	Podzim 2006	4 %	42 %	40 %	10 %	3 %
	Jaro 2007	6 %	46 %	35 %	9 %	11 %
	Podzim 2007	5 %	43 %	38 %	11 %	3 %

Situaci české národní ekonomiky hodnotí jako dobrou především mladí lidé ve věku 15 – 24 let (54 %). Už ve věkové skupině 25 – 39 let ovšem negativní odpovědi převažují (53 % „špatná“ : 43 % „dobrá“) a u starších občanů jsou pozitivní názory zastoupeny v méně než ve 40 % případů. Mezi důchodci považuje ekonomickou situaci v České republice za dobrou jen 36 % a plných 62 % za špatnou.

Výrazné rozdíly Eurobarometr zjistil také v závislosti na politické orientaci. Poměr pozitivních a negativních odpovědí je mezi lidmi hlásícími se k levici 30 % : 70 %, mezi středově orientovanými 36 % : 63 % a naproti tomu mezi lidmi, kteří se hlásí k pravici, 57 % : 42 %.

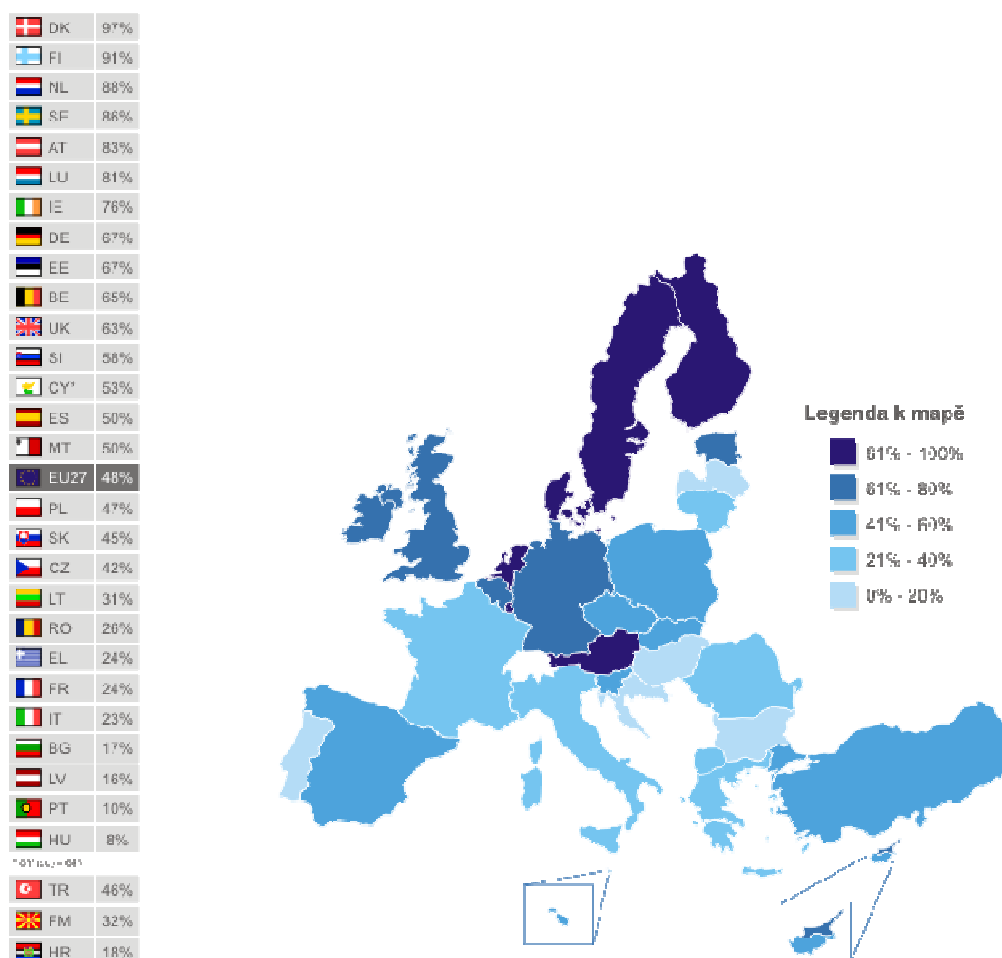
Mezi názory občanů různých zemí na jejich národní ekonomiku existují velmi výrazné rozdíly (viz mapa na následující stránce). Dánové, Finové, Nizozemci, Švédové, Rakušané, Lucemburčané a Irové hodnotí svoji národní ekonomiku jednoznačně pozitivně, Bulhaři, Lotyšů a především pak Portugalci i Maďaři jednoznačně negativně. Česká republika se spolu s Polskem, Slovenskem a Litvou zařadila těsně pod průměr EU 27. Celkově je patrný rozdíl mezi „starými“ a „novými“ členskými zeměmi: v průměru EU 15 hodnotí současnou národní ekonomiku jako dobrou 51 % občanů, v průměru za 12 nových členských zemí je to pouze 35 %, tedy o 7 procentních bodů méně než v ČR.

² Údaje pro roky 2005 a 2006 jsou za EU 25, od jara 2007 jsou uváděny údaje za EU 27.

Otázka: Q44. Jak hodnotíte současnou situaci v následujících oblastech?

Možnost: Situace ekonomiky (STATJ)

Odpověď: Velmi dobrá + Spíše dobrá

Zaměstnanost v České republice hodnotila počátkem roku 2005 česká veřejnost velmi kriticky – podle 85 % Čechů byla v této oblasti situace špatná. Ve srovnání s průměrem EU 25 bylo české hodnocení o 8 procentních bodů kritičtější. Od té doby pozitivních názorů v ČR i v celé EU přibýlo, **negativní hodnocení situace zaměstnanosti však i nadále výrazně převažují. Přes pokles míry nezaměstnanosti až na 5,5 % je v České republice sdílí 52 % veřejnosti**, v průměru EU 27 pak 61 % občanů.

Jak hodnotíte současnou situaci zaměstnanosti v České republice?³

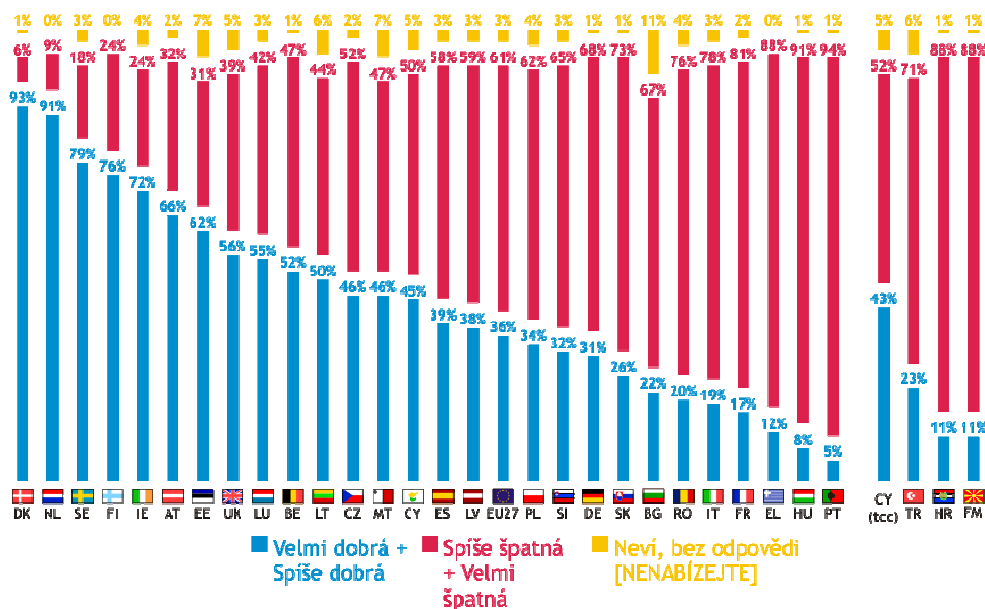
		velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	neví, bez odpovědi
Česká republika	Jaro 2005	1 %	13 %	51 %	34 %	0 %
	Podzim 2006	1 %	22 %	52 %	24 %	0 %
	Podzim 2007	5 %	41 %	40 %	12 %	2 %
EU 25/27	Jaro 2005	2 %	18 %	42 %	35 %	2 %
	Podzim 2006	3 %	24 %	46 %	24 %	3 %
	Podzim 2007	5 %	31 %	42 %	19 %	3 %

Také v otázce zaměstnanosti jsou mladí lidé naladěni pozitivněji. Ve věkové skupině 15 – 24 let považuje současnou českou situaci za dobrou 56 %, ve věku 55 a více let jen 40 %. Není překvapující, že mezi nezaměstnanými jsou negativní názory téměř dvakrát častější (65 %) než pozitivní (35 %). Rozdíly v závislosti na politické orientaci jsou opět velmi významné. Mezi levicově orientovanými považuje situaci za dobrou 37 %, mezi středově orientovanými 39 %, z příznivců pravice tak odpovědělo 61 %.

Jen dvě členské země EU se mohou pyšnit tím, že přes 80 % jejich občanů považuje situaci zaměstnanosti za dobrou: Dánsko a Nizozemsko. Nejmenší spokojenost se situací zaměstnanosti zaznamenal Eurobarometr v Itálii, Francii, Řecku, Maďarsku, Portugalsku, v přistupujícím Chorvatsku a bývalé jugoslávské republice Makedonii.

Otázka: QA4.4. Jak hodnotíte současnou situaci v následujících oblastech?

Možnost: Zaměstnanost v (NAŠÍ ZEMI)

³ Údaje pro roky 2005 a 2006 jsou za EU 25, pro rok 2007 jsou uváděny údaje za EU 27.

Oblast **životního prostředí** hodnotila česká veřejnost počátkem roku 2005 – narozdíl od všech předchozích oblastí – silně pozitivně. Podle 77 % Čechů byla v této oblasti situace dobrá. Ve srovnání s průměrem EU 25 bylo české hodnocení o 26 procentních bodů příznivější. Od té doby ubylo pozitivních názorů v ČR a v poslední době i v celé EU. V České republice **pozitivní hodnocení životního prostředí zatím ještě mírně převažují** (52 % : 47 %), v průměru EU 27 je ovšem poměr opačný (46 % : 51 %).

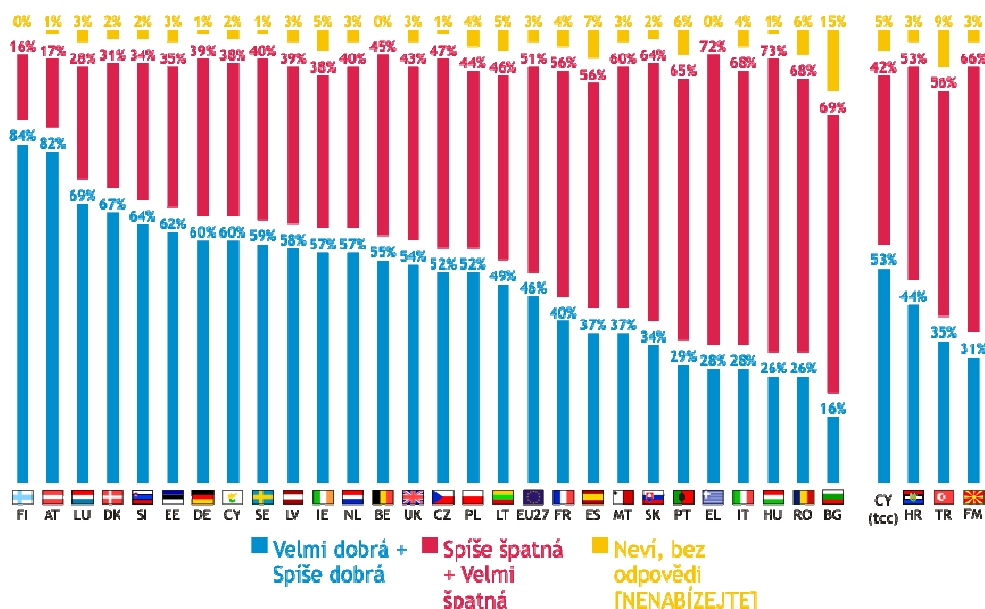
Jak hodnotíte životní prostředí v České republice? ⁴

		velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	neví, bez odpovědi
Česká republika	Jaro 2005	11 %	66 %	19 %	2 %	2 %
	Podzim 2006	3 %	57 %	33 %	6 %	1 %
	Podzim 2007	3 %	49 %	38 %	9 %	1 %
EU 25/27	Jaro 2005	4 %	47 %	36 %	8 %	4 %
	Podzim 2006	4 %	50 %	34 %	7 %	5 %
	Podzim 2007	3 %	43 %	40 %	11 %	3 %

Pouze ve dvou členských zemích EU hodnotí více než sedm z deseti občanů životní prostředí pozitivně – ve Finsku a v Rakousku. Na druhé straně v Portugalsku, Řecku, Itálii, Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku hodnotí životní prostředí jako dobré méně než tři lidé z deseti.

Otázka: QA4.5. Jak hodnotíte současnou situaci v následujících oblastech?

Možnost: Životní prostředí v (NAŠÍ ZEMI)

Podobné časové srovnání se nabízí v otázce **hodnocení sociálního zabezpečení**. Počátkem roku 2005 hodnotila česká veřejnost sociální zabezpečení o poznání příznivěji než stav české ekonomiky. V roce 2006 se hodnocení dále zlepšilo. Tento trend však

⁴ Údaje pro roky 2005 a 2006 jsou za EU 25, pro rok 2007 jsou uváděny údaje za EU 27.

nepokračoval a v současné době si jen o málo více než třetina občanů České republiky (35 %) myslí, že **situace sociálního zabezpečení v České republice** je dobrá. V průměru EU 27 ovšem stejně smýšlí o 11 procentních bodů víc (46 %).

Jak hodnotíte současnou situaci sociálního zabezpečení v České republice? ⁵

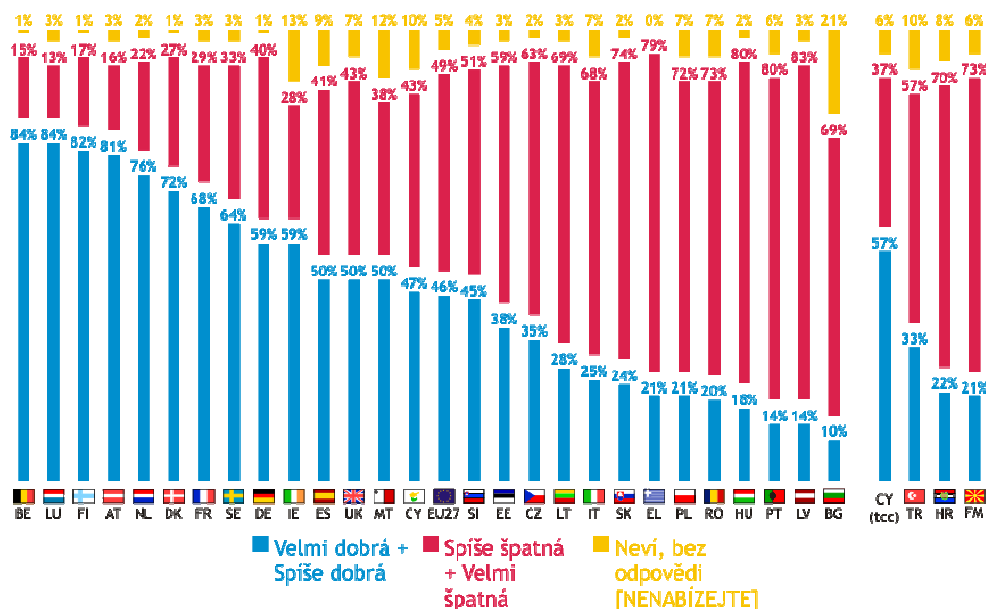
		velmi dobrá	spíše dobrá	spíše špatná	velmi špatná	neví, bez odpovědi
Česká republika	Jaro 2005	3 %	32 %	45 %	18 %	2 %
	Podzim 2006	4 %	35 %	41 %	19 %	1 %
	Podzim 2007	6 %	29 %	43 %	20 %	2 %
EU 25/27	Jaro 2005	6 %	42 %	35 %	14 %	4 %
	Podzim 2006	6 %	43 %	34 %	12 %	5 %
	Podzim 2007	7 %	39 %	34 %	15 %	5 %

Rozdíly v hodnocení sociálního zabezpečení ze strany české veřejnosti jsou podobné jako v případě české národní ekonomiky: starší lidé a zejména důchodci zastávají pozitivní názory méně často než mladá generace, příznivci pravice pak častěji než příznivci levice.

Názory občanů různých zemí na situaci sociálního zabezpečení v jejich zemi ne zcela odpovídají hodnocení národní ekonomiky. V čele žebříčku jsou Belgičané, Lucemburčané, Finové a Rakušané. Velmi negativně stav sociálního zabezpečení hodnotí Portugalci, Lotyšši a Bulhaři.

Otázka: QA4.6. Jak hodnotíte současnou situaci v následujících oblastech?

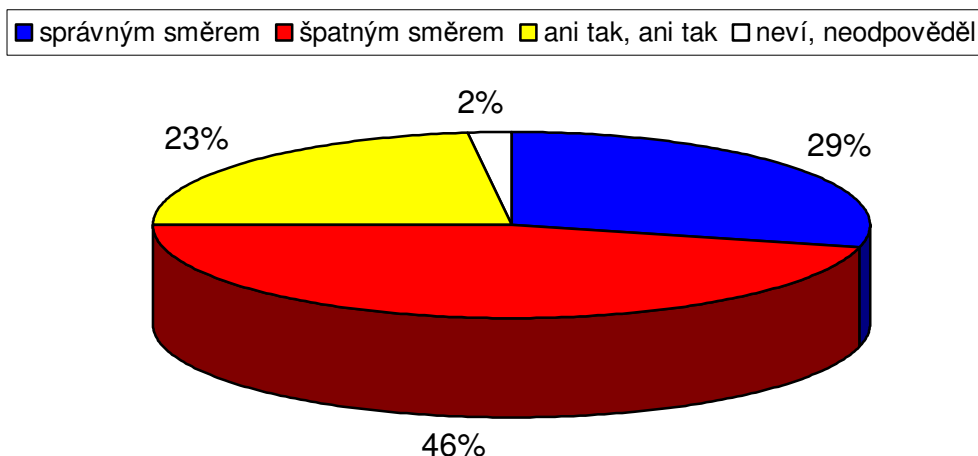
Možnost: Situace sociálního zabezpečení v (NAŠÍ ZEMI)

⁵ Údaje pro roky 2005 a 2006 jsou za EU 25, pro rok 2007 jsou uváděny údaje za EU 27.

Eurobarometr zjišťuje, **zda se podle názoru občanů věci v jejich zemi vyvíjejí správným směrem**. Zatímco na podzim 2006 byl v České republice nejčastější názor, že tomu tak je (41 %), v současné **jsou daleko častější negativní názory**. Poznatky řady výzkumů uskutečněných českými národními agenturami nasvědčují tomu, že tuto změnu názorového klimatu způsobila rostoucí nespokojenost s politickou situací v České republice společně s obavami z dopadů tzv. „reformního batohu“.

Kam se vyvíjejí věci v ČR?

I v názorech na směr vývoje v České republice existují velké rozdíly mezi různými skupinami občanů. Mezi mladými lidmi ve věku 15 – 24 let je zastoupení odpovědí „správným směrem“ a „špatným směrem“ prakticky vyrovnané (42 % : 41 %). S přibývajícím věkem se poměr mění ve prospěch negativních hodnocení, ve skupině 55 a více let činí 20 % : 52 % a mezi důchodci 17 % : 55 %. U levicově orientovaných převažují negativní hodnocení nad pozitivními v poměru 65 % : 16 %, u středově orientovaných 49 % : 22 %. Mezi pravicově orientovanými ovšem v poměru 48 % : 30 % převažují odpovědi „správným směrem“.

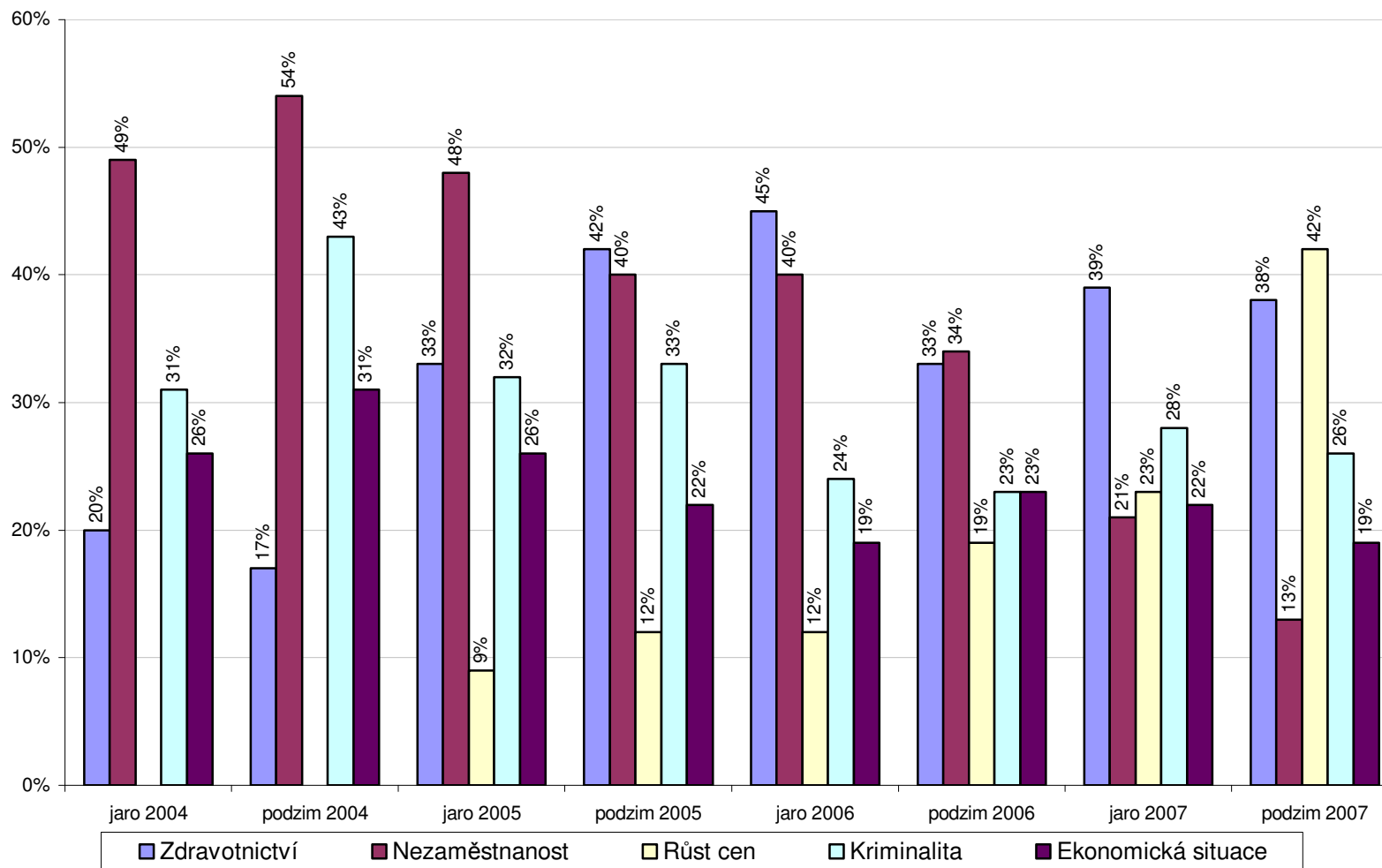
1.2 Problémy, kterým čelí Česká republika

Češi uvádějí **nejčastěji jako jeden ze dvou nejvýznamnějších problémů, kterým čelí jejich země, růst cen** (42 %). Podíl občanů, kteří vybrali tento problém, postupně narůstal už v uplynulých letech (viz graf na následující stránce⁶), proti jaru 2007 je ovšem aktuální hodnota téměř dvojnásobná. V době sběru dat pro tuto vlnu Eurobarometru při tom nebyla česká inflace vysoká. Lze se proto domnívat, že se do postojů veřejnosti promítly především obavy spojené s tzv. „reformním batohem“. V EU 27 jako celku řadí rostoucí ceny a inflaci k dvěma hlavním problémům jen 26 % občanů.

Obavy ze zdravotní části „reformního batohu“ se společně s dlouhotrvající politickou diskuzí o českém zdravotnictví promítly i do skutečnosti, že **zdravotnictví neustupuje z předních příček žebříčku problémů, kterým čelí Česká republika**. Debata o způsobech financování zdravotní péče a o vlastnických vztazích vůči jejím poskytovatelům (zejména nemocnicím) vynesla problémy zdravotnictví na první příčku českého žebříčku v druhé polovině roku 2005, spory o spoluúčast pacientů ji tam vrátili na jaře 2007 a od té doby se názorová situace příliš nezměnila. V současné době vnímá zdravotnictví jako jeden z nejdůležitějších problémů 38 % Čechů – téměř dvakrát víc než v průměru EU 27 (21 %).

⁶ V grafu jsou jako údaj na jaře 2006 použity hodnoty zjištěné ve formě spontánních odpovědí.

Největší problémy v ČR - časový vývoj

Podobně jako v ostatních zemích Evropské unie patřila v České republice dlouhodobě k nejožehavějším tématům nezaměstnanost. Ekonomické oživení se však již od roku 2005 zřetelně projevuje na vývoji veřejného mínění. **Procento občanů, kteří nezaměstnanost řadí mezi dva nejvýznamnější problémy, pokleslo v ČR z 54 % na podzim 2004 postupně až na současnou úroveň 13 %.** V průměru EU 27 došlo oproti jaru 2007 k poklesu o 7 procentních bodů (ze 34 % na 27 %), ve srovnání s ČR jde ovšem o dvojnásobek.

Několik let se česká populace lišila od průměru Evropské unie tím, že přikládala větší závažnost problematice **kriminality** a o poznání menší otázkám **ekonomické situace**. První z uvedených rozdílů se setřel již na jaře 2006, druhý nyní. Ekonomické problémy v současné době řadí mezi nejdůležitější jen nepatrně více Čechů (19 %) než v průměru EU 27 (17 %). V ČR se stabilizovalo mínění o naléhavosti problematiky **penzí**, které jsou vnímány jako klíčový problém o 4 procentní body častěji (18 %), než odpovídá průměru EU 27 (14 %).

V některých jiných oblastech zůstávají rozdíly mezi veřejným míněním v České republice a názory v evropském průměru dosti patrné. Poměrně významný je rozdíl ve vnímání **imigrace** a **terorismu**: zatímco v EU 27 je mezi dva hlavní problémy řadí jeden ze sedmi, resp. deseti občanů, v České republice je to jeden z pětadvaceti v případě imigrace a dokonce jen jeden z třiatřiceti v případě terorismu.

Jaké jsou dva nejdůležitější problémy, kterým v současnosti čelí Česká republika (vaše země)?⁷

	ČR				EU 25 / EU 27			
	Jaro 2006	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007	Jaro 2006	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007
Rostoucí ceny, inflace	13 %	16 %	23 %	42 %	13 %	16 %	18 %	26 %
Zdravotnictví	45 %	33 %	39 %	38 %	18 %	16 %	18 %	21 %
Kriminalita	23 %	27 %	28 %	26 %	24 %	23 %	24 %	24 %
Ekonomická situace	18 %	26 %	22 %	19 %	23 %	23 %	20 %	17 %
Důchody, penze	19 %	19 %	20 %	18 %	10 %	10 %	12 %	14 %
Nezaměstnanost	40 %	34 %	21 %	13 %	49 %	40 %	34 %	27 %
Daně	6 %	9 %	9 %	6 %	7 %	7 %	8 %	9 %
Bydlení	8 %	6 %	5 %	6 %	6 %	5 %	8 %	8 %
Vzdělávací systém	3 %	5 %	3 %	5 %	7 %	7 %	9 %	9 %
Ochrana životního prostředí	4 %	3 %	5 %	5 %	3 %	4 %	7 %	7 %
Záležitosti týkající se energie	-	3 %	5 %	5 %	-	3 %	4 %	4 %
Přistěhovalectví	3 %	5 %	5 %	4 %	14 %	21 %	15 %	15 %
Terorismus	1 %	5 %	2 %	3 %	10 %	15 %	12 %	10 %
Obrana, zahraniční vztahy	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Jiné	4 %	4 %	3 %	3 %	2 %	1 %	1 %	2 %
Neví	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %

⁷ Za rok 2006 jsou v tabulce uvedeny průměry za EU 25, za rok 2007 pak průměr za EU 27.

1.3 Důvěra v instituce

Řada průzkumů, šetření Eurobarometru nevyjímaje, opakovaně potvrzují nízkou důvěru Čechů v národní ústavní instituce. V druhé polovině roku 2006, v situaci povolebního patu, se důvěra v české ústavní instituce snížila. Na jaře 2007 se poněkud zotavila a od té doby znovu poklesla. Zatímco v průměru EU 27 důvěřuje národním vládám i parlamentům více než třetina občanů (34 %), v České republice **důvěřuje vládě pětina a Poslanecké sněmovně Parlamentu jen asi šestina. Jinak je tomu ovšem s důvěrou Čechů vůči Evropské unii – ta je nadále většinová** a dlouhodobě vyšší než odpovídá průměru EU 27, i když také v tomto směru byl zaznamenán pokles, jmenovitě o 3 procentní body.

Důvěřujete následujícím institucím?

			Spíše důvěřuje	Spíše nedůvěřuje	Neví, bez odpovědi
Evropské unii	ČR	jaro 2006	60 %	29 %	10 %
		podzim 2006	62 %	30 %	9 %
		jaro 2007	61 %	32 %	7 %
		podzim 2007	58 %	33 %	9 %
	EU 25/27	jaro 2006	48 %	39 %	13 %
		podzim 2006	45 %	41 %	14 %
		jaro 2007	57 %	32 %	11 %
		podzim 2007	48 %	36 %	16 %
Vládě ČR (příslušné země)	ČR	jaro 2006	34 %	63 %	3 %
		podzim 2006	27 %	69 %	4 %
		jaro 2007	27 %	70 %	3 %
		podzim 2007	21 %	76 %	3 %
	EU 25/27	jaro 2006	35 %	59 %	7 %
		podzim 2006	30 %	62 %	8 %
		jaro 2007	41 %	53 %	6 %
		podzim 2007	34 %	59 %	7 %
Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dolní sněmovně parlamentu)	ČR	jaro 2006	22 %	75 %	3 %
		podzim 2006	19 %	77 %	4 %
		jaro 2007	21 %	76 %	3 %
		podzim 2007	16 %	81 %	3 %
	EU 25/27	jaro 2006	38 %	54 %	8 %
		podzim 2006	33 %	58 %	9 %
		jaro 2007	43 %	50 %	7 %
		podzim 2007	35 %	56 %	9 %

České vládě i parlamentu více důvěřují mladí lidé, ani u nich však nejde o více než třetinu (konkrétně ve věkové skupině 15 – 24 let důvěřuje vládě 30 % a PSP 20 %). Závislost názorů na vzdělání se překvapivě ukázala jako poměrně malá. Na druhé straně je zřejmá závislost na politické orientaci. Mezi lidmi, kteří se hlásí k levici, důvěřuje české vládě i Poslanecké sněmovně shodně 9 %, mezi středově orientovanými je to 16 % a 11 % a mezi pravicově orientovanými jsou odpovídající hodnoty 34 % důvěry ve vztahu k vládě (ani zde tedy nejde ani zdaleka o většinu) a 25 % ve vztahu k dolní komoře parlamentu.

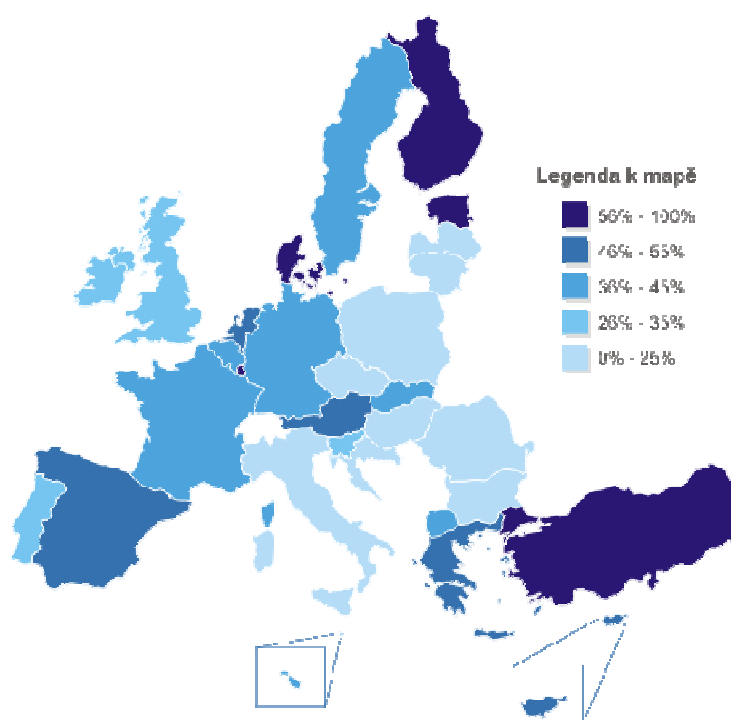
V pěti zemích Evropské unie má národní vláda většinovou důvěru veřejnosti: v Lucembursku, Estonsku, Finsku, Dánsku a Rakousku (viz mapa na následující stránce). Stejně nebo nižší procento důvěry vůči národní vládě jako v České republice zjistil Eurobarometr výhradně v nových členských zemích: Maďarsku, Rumunsku, Lotyšsku, Polsku a Bulharsku. Nutno ovšem poznamenat, že v Itálii je důvěra v národní vládu jen o dva procentní body vyšší než v ČR.

Otázka: Q48. - 1. Rád bych se Vás zeptal(a), nakolik důvěřujete různým institucím. Řekněte mi prosím o každé z následujících institucí, zda jí spíše důvěřujete nebo spíše nedůvěřujete.

Možnost: Vláda (STÁTU)

Odpověď: SPÍŠE DŮVĚŘUJÍ

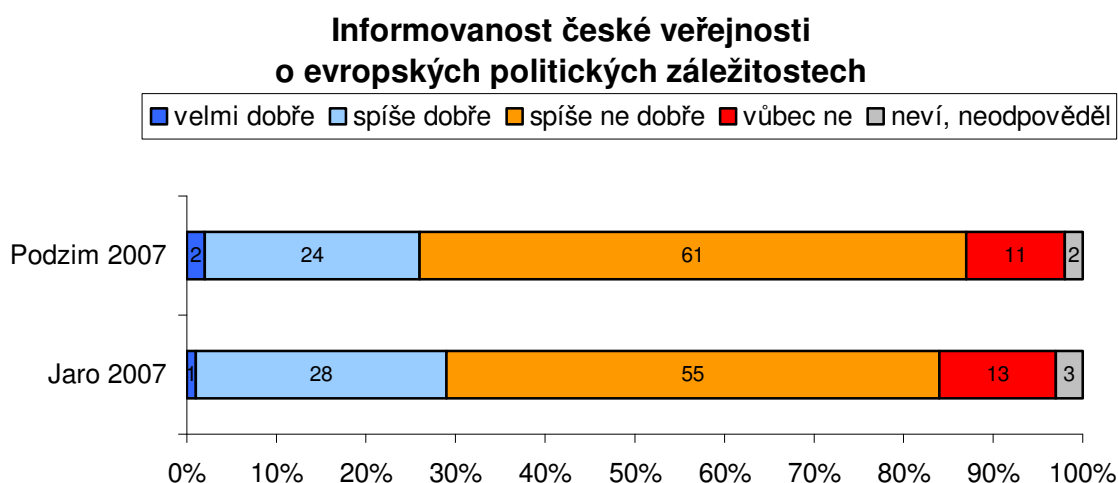
 LU	65%
 EE	62%
 FI	58%
 DK	57%
 AT	53%
 ES	49%
 NL	48%
 CY	48%
 EL	46%
 MT	45%
 BE	43%
 FR	42%
 SE	41%
 DE	40%
 SK	40%
 EU27	34%
 IE	32%
 SI	32%
 PT	30%
 UK	30%
 LT	24%
 IT	23%
 CZ	21%
 HU	21%
 RO	21%
 LV	19%
 PL	17%
 BG	16%
 TR	63%
 FM	36%
 HR	20%

2. Názory na fungování EU

2.1 Informovanost o evropských politických záležitostech

Česká veřejnost se necítí dobře informována o evropských politických záležitostech. Jen 2 % Čechů se domnívají, že lidé v České republice jsou v tomto směru velmi dobře informováni, další zhruba čtvrtina (26 %) soudí, že jsou informováni spíše dobře. Negativní názory „spíše ne dobře“ a „vůbec ne“ zastávají v součtu téměř tři čtvrtiny české populace. Od jara 2007 pocit informovanosti o evropských záležitostech o tři procentní body poklesl.

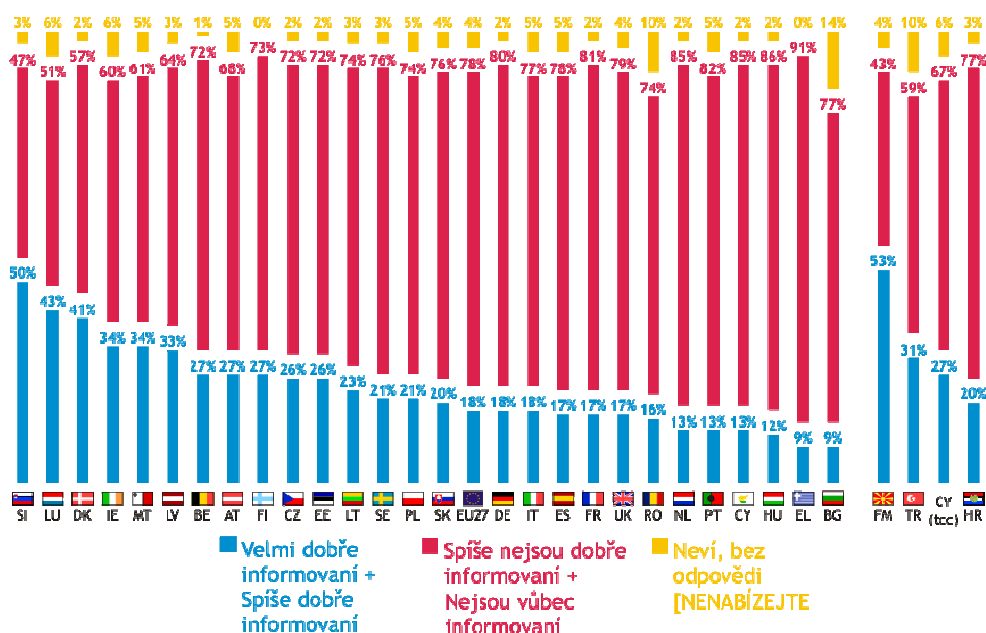

Ve srovnání s jinými zeměmi Evropské unie přitom patří Češi k relativním optimistům – v průměru EU 27 je nositelů názoru, že veřejnost dané země je informována alespoň „spíše dobře“, pod hranicí jedné pětiny (18 %). Stejně procento občanů, kteří se cítí být alespoň „spíše dobře“ informováni, zjistil Eurobarometr i v průměru 12 nových členských zemí EU.

Mezi všemi členskými zeměmi byla nejvyšší míra pocitu informovanosti zjištěna ve Slovinsku, které je jedinou členskou zemí EU s vyšším podílem dobře informovaných (50 %) než spíše ne dobře informovaných a zcela neinformovaných (v součtu 47 % - viz graf na následující stránce). Relativně dobře informovaní se cítí také Lucemburčané a Dánové, naopak velmi špatně Řekové a Bulhaři.

Překvapivě dobře informovaní se cítí také obyvatelé bývalé jugoslávské republiky Makedonie (53 %), kde byl Eurobarometr realizován poprvé. Je však možné, že se na tomto území objevil známý paradox: čím „mladší“ jsou vztahy té které společnosti s EU, tím více lidí si myslí, že jsou o záležitostech EU informováni dobře. Teprve v průběhu procesu přibližování EU a po vstupu do ní si lidé začínají uvědomovat složitost mechanismů fungování EU a jejich subjektivní pocit informovanosti se zhoršuje, ačkoli zpravidla ve skutečnosti mají více informací než několik let před tím.

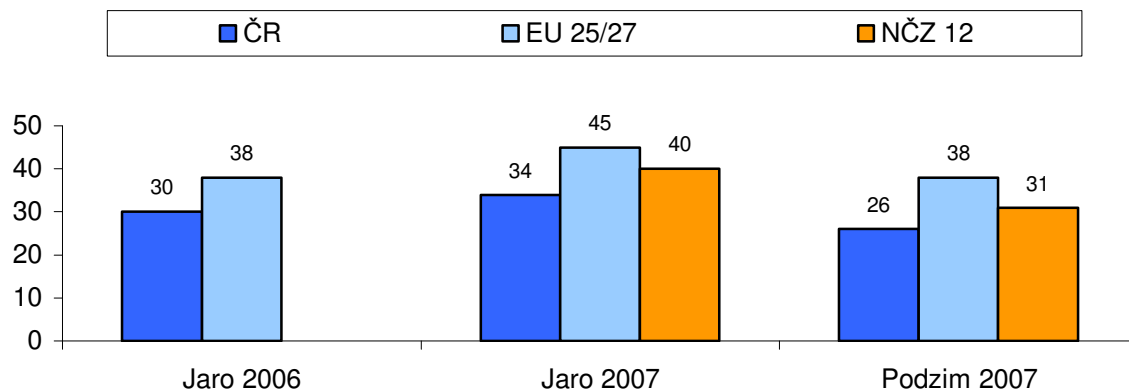
Otázka: QA19. Myslíte si, že celkově jsou lidé v (NAŠÍ ZEMI) dobře informovaní o evropských politických záležitostech anebo ne?

2.2 Poměry v EU

Podle opakovaných zjištění Eurobarometru mají čeští občané jen zřídka pocit, že zájmy České republiky jsou v EU dostatečně brány v úvahu. **Čechů, kteří mají pocit, že hlas České republiky má v Evropské unii váhu, dokonce o 8 procentních bodů ubylo, nyní se jedná přibližně o čtvrtinu populace.** Nabízí se srovnání i s jarem 2006 – tehdy byl rozdíl mezi názory v ČR a průměrem EU 25 o čtyři procentní body menší než dnes rozdíl proti průměru EU 27.

Jsou zájmy Vaší země v EU dostatečně brány v úvahu?

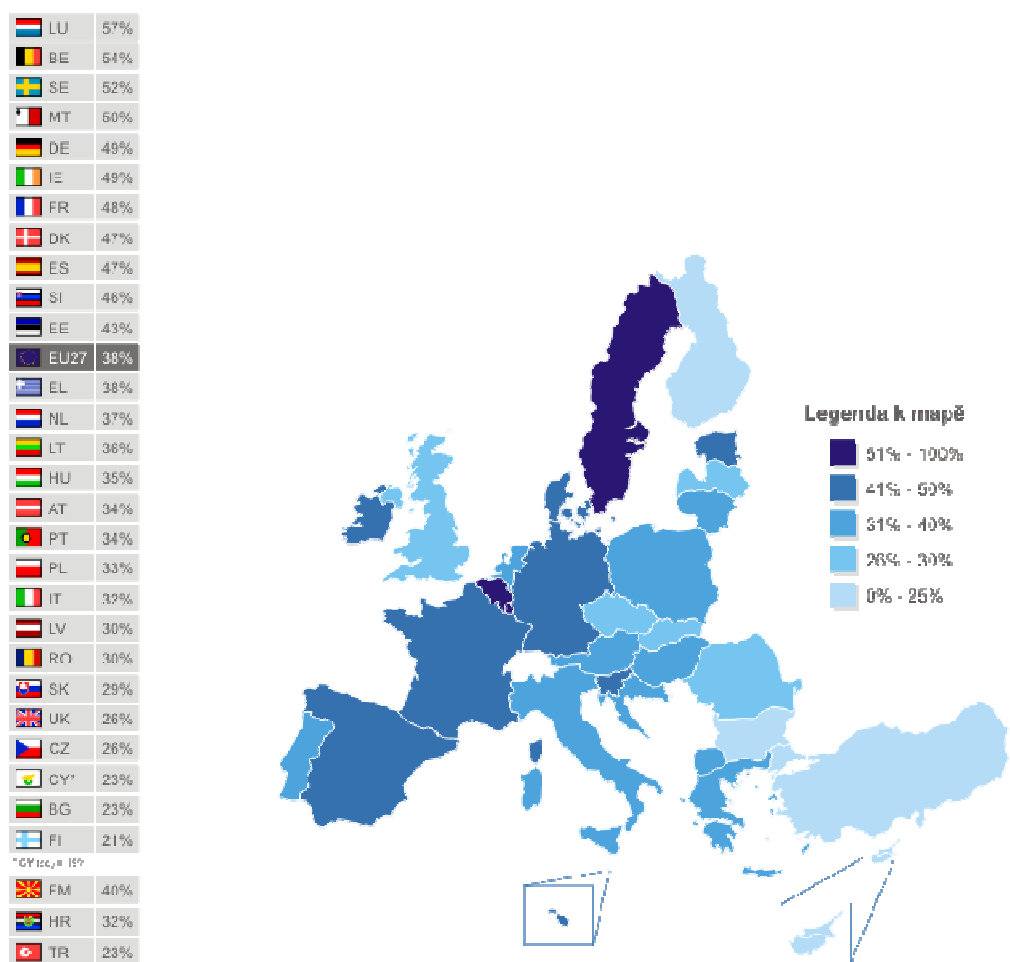
Graf na předcházející stránce ukazuje, že **výrazný negativní posun** – o 9 procentních bodů – byl v posledním půlroce **zaznamenán v průměru všech 12 nových členských zemí**. Mezi nimi patří občané ČR spolu s Rumuny, Slováky a především Bulhary k nejkritičtějším.

Názory na to, zda zájmy určité země jsou či nejsou v EU dostatečně brány v úvahu, jsou poněkud překvapivě nezávislé na velikosti té které země. Na čele žebříčku zemí, jejichž obyvatelstvo má pocit, že zájmy jejich země jsou dostatečně brány v úvahu, jsou Lucembursko, Belgie a Švédsko – ve všech třech jde o názor většinový. Naopak na Kypru, v již zmíněném Bulharsku a ve Finsku tak smýšlí méně než čtvrtina občanů.

Otázka: Q4a.4. U uvedených tvrzení m. prosím, řekněte, zda s nimi spíše souhlasíte nebo spíše nesouhlasíte.

Možnost: Zájmy (NAŠÍ ZEMĚ) jsou v EU dostatečně brány v úvahu

Odpověď: spíše souhlasím

2.3 Rozhodování v EU

Česká i evropská veřejnost by ráda řadu oblastí života společnosti svěřila do kompetence Evropské unie. Největší podporu rozhodování na evropské úrovni Eurobarometr opakovaně signalizuje v „silových“ oblastech: v boji proti terorismu a zločinu, v obraně a zahraniční politice. Rozhodování v jiných oblastech by ale veřejnost raději zachovala na národní úrovni.

Poslední vlna Eurobarometru potvrdila, že **velká část české i evropské veřejnosti by do kompetence Evropské unie ráda svěřila ochranu životního prostředí**. Zastoupení tohoto názoru se od jara 2007 zvýšilo v ČR o 6 procentních bodů, v průměru EU 27 pak o 4 procentní body.

Jiné názory panují v ekonomických oblastech. **Boj proti inflaci by do kompetence Evropské unie svěřilo 45 % Čechů**, 51 % ovšem preferuje rozhodování na úrovni národní vlády. V průměru EU 27 mírně převažují příznivci rozhodování o boji proti inflaci na úrovni Evropské unie (49 % : 45 %). Podobné je to v obecně formulované oblasti **hospodářství**, kde **v České republice tvoří příznivci rozhodování na úrovni Evropské unie menšinu** (44 % : 54 %), zatímco v průměru EU 27 nepatrně převažují (48 % : 47 %).

V oblasti důchodů jasně dominují názory, že kompetence mají zůstat na národní úrovni. Veřejné mínění v České republice se v tomto směru od průměru EU 27 příliš neliší.

Podpora rozhodování na úrovni EU

	ČR				EU 25 / EU 27 ⁸			
	Jaro 2006	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007	Jaro 2006	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007
Ochrana životního prostředí	69 %	67 %	68 %	74 %	66 %	65 %	69 %	73 %
Boj s inflací	-	-	-	45 %	-	-	-	49 %
Hospodářství	-	-	44 %	44 %	-	-	46 %	48 %
Důchody	26 %	28 %	29 %	30 %	25 %	27 %	28 %	26 %

Ve všech sledovaných oblastech Eurobarometr zjistil určité rozdíly v závislosti na sociodemografických charakteristikách. Nejzajímavější se týkají hospodářství. Mezi nejmladšími Čechy ve věku 15 – 24 let by hospodářství svěřila do kompetence Evropské unie většina (55 % proti 44 % preferujícím rozhodování na úrovni národní vlády), ve věkové skupině 25 – 39 let jsou názory prakticky vyrovnané (49 % : 48 %). Ve věku 40 – 54 let i 55 a více let je pro rozhodování o hospodářství na úrovni Evropské unie jen 39 % Čechů.

Z občanů ČR, kteří se hlásí k levici, by rozhodování o hospodářství svěřila do kompetence Evropské unie jen asi třetina (36 %), mezi těmi, kteří se hlásí k politickému středu, téměř polovina (48 %) a mezi pravicově orientovanými plná polovina (50 %). I v tomto směru se ukazuje, že **čeští pravicoví voliči jsou evropské integraci nakloněni více než voliči levicoví**, zatímco hlavní politické strany, které se o jejich přízeň ucházejí, tedy ODS a ČSSD, se k evropské integraci staví opačně.

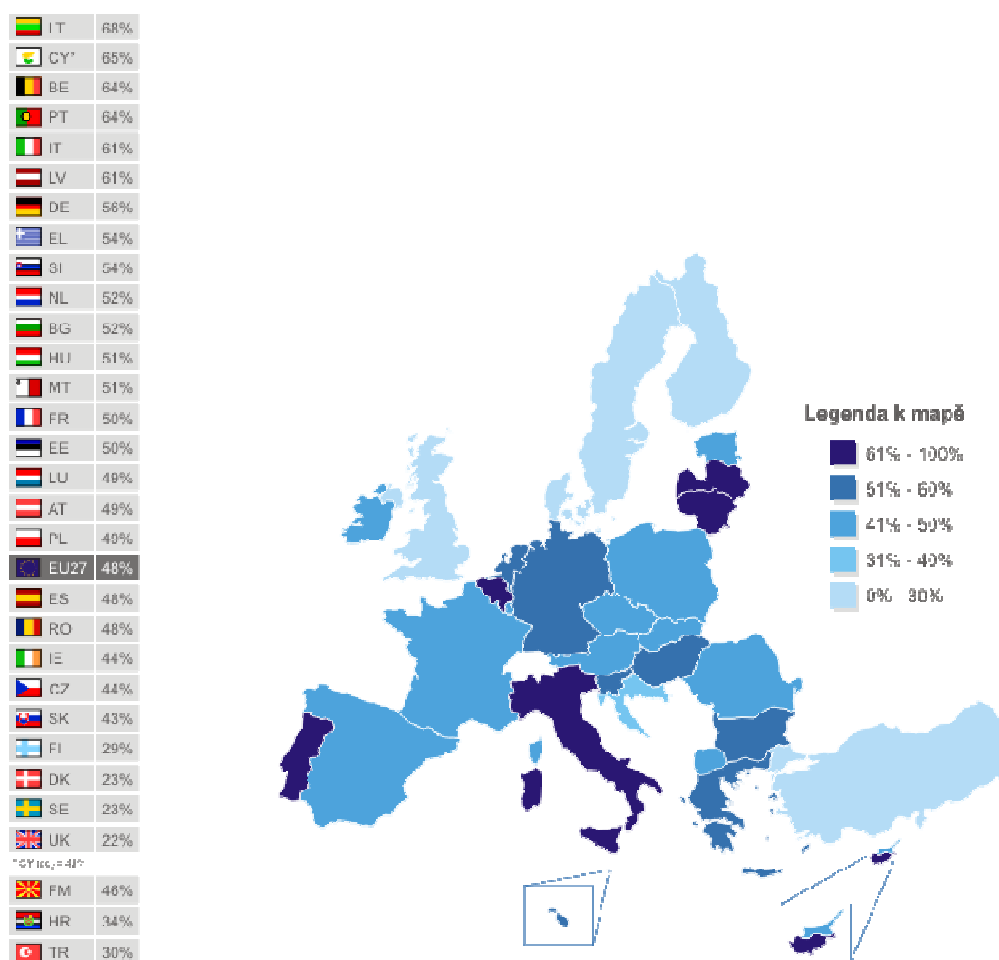
⁸ Za období podzim 2005 a podzim 2006 jsou uváděny údaje pro EU 25, od jara 2007 pro EU 27.

Otázka úrovně rozhodování o hospodářství výrazně diferencuje jednotlivé členské státy EU. **Dělicí čára při tom nevede mezi starými a novými členskými zeměmi ani mezi ekonomicky silnými a ekonomicky slabšími.** Zatímco v Litvě, na Kypru, v Belgii, Portugalsku a Itálii by rozhodování o hospodářství svěřily do kompetence Evropské unie téměř dvě třetiny obyvatel, v Británii, Švédsku, Dánsku a Finsku jen kolem čtvrtiny.

Otázka: QA20a.20. U každé z následujících oblastí mi prosím řekněte, zda si myslíte, že rozhodnutí týkající se této oblasti by se měla dělat na úrovni vlády (STÁTU) nebo společně v Evropské unii?

Možnost: Hospodářství

Odpověď: SPOLEČNĚ V EU

Česká republika patří v tomto směru spolu se Slovenskem, Irskem, Rumunskem a Španělskem k zemím, kde je podpora rozhodování na evropské úrovni podprůměrná, i když zdaleka ne tak nízká jako „na severním křídle“ EU.

2.4 Role EU

Po roce a půl se Eurobarometr vrátil k problematice vlivu Evropské unie na život v jednotlivých zemích. Názory týkající se jednotlivých oblastí se velmi liší. Pokud jde o **ochranu životního prostředí, hodnotí téměř dvě třetiny české veřejnosti roli EU v České republice jako kladnou**. Tento názor je častější než odpovídá průměru EU 27.

Pozitivní názory převažují také v otázce dopadu na ekonomickou situaci – v ČR v poměru 40 % : 22 %, v celé EU 27 v podobném poměru 39 % : 20 %. Do jisté míry v rozporu s tímto zjištěním je fakt, že **vliv Evropské unie na inflaci vidí veřejnost spíše negativně**: u české veřejnosti jsou pozitivní a negativní názory v poměru 17 % : 43 %, v průměru EU 27 v jen o něco méně nepříznivém poměru 21 % : 36 %.

V otázkách bydlení a důchodů nehraje podle většiny české veřejnosti Evropská unie v České republice ani kladnou, ani zápornou roli (53 %, resp. 56 %). Mezi českými občany, kteří nějakou úlohu Evropské unii v tomto směru přisuzují, převažují v otázce bydlení pozitivní názory (což průměru EU 27 neodpovídá) a v otázce důchodů naopak názory negativní (v souladu s průměrem EU 27).

Jakou roli hraje Evropská unie ve vybraných oblastech v České republice⁹

			Kladnou roli	Zápornou roli	Ani kladnou, ani zápornou	Neví, bez odpovědi
Ochrana životního prostředí	ČR	Jaro 2006	61 %	12 %	24 %	3 %
		Podzim 2007	62 %	7 %	28 %	3 %
	EU 25/27	Jaro 2006	50 %	16 %	25 %	9 %
		Podzim 2007	52 %	14 %	24 %	10 %
Ekonomická situace	ČR	Jaro 2006	49 %	19 %	27 %	5 %
		Podzim 2007	40 %	22 %	32 %	6 %
	EU 25/27	Jaro 2006	37 %	29 %	22 %	9 %
		Podzim 2007	39 %	20 %	29 %	12 %
Bydlení	ČR	Jaro 2006	19 %	19 %	57 %	5 %
		Podzim 2007	22 %	20 %	53 %	5 %
	EU 25/27	Jaro 2006	17 %	20 %	51 %	12 %
		Podzim 2007	17 %	19 %	49 %	15 %
Rostoucí ceny, inflace	ČR	Jaro 2006	21 %	41 %	32 %	6 %
		Podzim 2007	17 %	43 %	34 %	6 %
	EU 25/27	Jaro 2006	21 %	44 %	27 %	8 %
		Podzim 2007	21 %	36 %	31 %	12 %
Důchody, penze	ČR	Jaro 2006	13 %	20 %	60 %	7 %
		Podzim 2007	15 %	23 %	56 %	6 %
	EU 25/27	Jaro 2006	14 %	27 %	48 %	11 %
		Podzim 2007	15 %	21 %	50 %	14 %

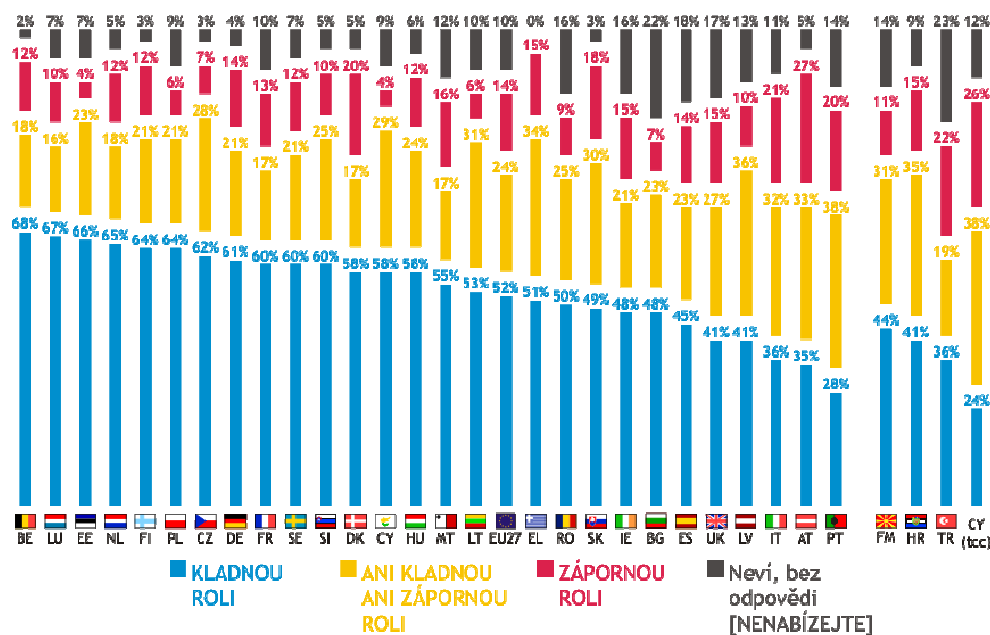
Pozitivní přínos ke stavu životního prostředí v České republice přisuzují Evropské unii především studenti (72 %) a obecně mladí lidé ve věku 15 – 24 let (67 %). Opět se ukázaly příznivější názory lidí hlásících se k pravici (70 %) než středově a levicově orientovaných občanů ČR (58 %, resp. 59 %).

⁹ Za období jaro 2006 jsou uváděny údaje pro EU 25, za podzim 2007 pro EU 27.

I v této otázce jsou názory v jednotlivých zemích dosti odlišné. Na jedné straně v Belgii, Lucembursku, Estonsku, Holandsku, Finsku a Polsku se zastoupení pozitivních názorů pohybuje kolem dvou třetin. Těmto zemím se české veřejné mínění velmi přibližuje. Na druhé straně v Itálii a Rakousku jsou pozitivní názory jen lehce nad úrovní jedné třetiny, v Portugalsku pak dokonce jen mírně nad čtvrtinou populace.

Otázka: QA21.14. Myslíte si, že v následujících oblastech hraje Evropská unie v (NAŠÍ ZEMI) kladnou roli, zápornou roli nebo nehraje ani kladnou ani zápornou roli?

Možnost: Ochrana životního prostředí

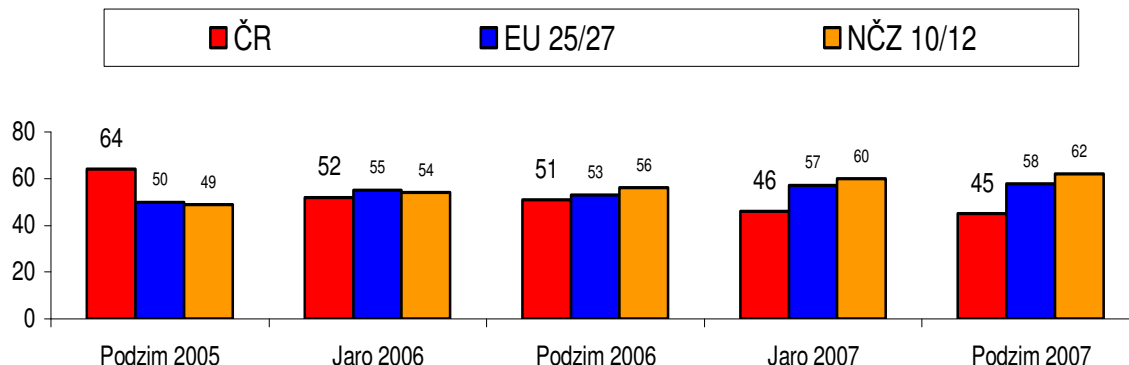
2.5 Hodnocení členství v EU

Zastoupení názoru, že členství v Evropské unii je dobrá věc, má v České republice již delší dobu klesající tendenci. Tento trend je zcela opačný než odpovídá průměrům jak za celou Evropskou unii, tak za nové členské země (viz graf na následující stránce¹⁰).

Názor, že členství jejich země v Evropské unii je špatná věc, zastává v průměru EU 27 celkem 13 % a v průměru za 12 nových členských zemí 8 %. V České republice tento názor zastává 15 %.

¹⁰ Údaje do roku 2006 jsou za EU 25, respektive 10 nových členských zemí. Počínaje jarem 2007 jsou údaje za EU 27, respektive 12 nových členských zemí.

**Je členství Vaší země v EU dobrá věc?
Zastoupení souhlasných odpovědí.**

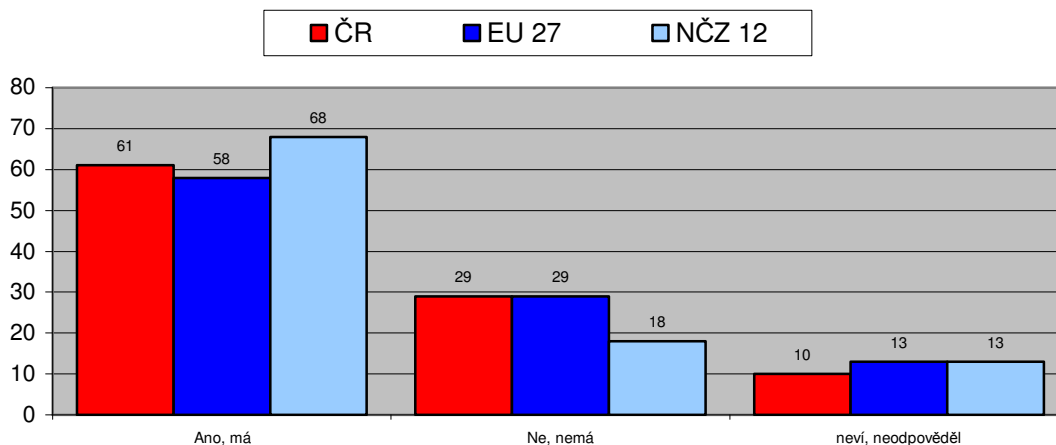

Členství ČR v Evropské unii hodnotí nejpozitivněji čeští manažeři (66 %) a lidé, kteří se hlásí k pravici (65 %). Ze středově orientovaných občanů ČR hodnotí členství v EU jako dobrou věc 42 %, z levicově orientovaných 31 %. Podstatné jsou rovněž rozdíly mezi jednotlivými věkovými skupinami. Ve věku 15 – 24 let považuje členství v EU za dobrou věc 59 %, ve skupině 25 – 39 let polovina (50 %) a v dalších věkových skupinách méně než 40 %. I v těchto věkových skupinách ovšem pozitivní hodnocení převažuje nad negativním zhruba v poměru 2 : 1. Je to tím, že 42 % v nich zaujímá neutrální stanovisko a myslí si, že členství České republiky v EU není ani dobrá, ani špatná věc.

Na špičce mezinárodního žebříčku pozitivního hodnocení členství své země v Evropské unii stojí dlouhodobě Lucemburčané (82 %), Holanďané (79 %), Belgičané (74 %), Irové (74 %), z nových členských zemí pak Poláci (71 %) a Rumuni (71 %).

Jiný pohled na celkové hodnocení členství v EU nabízí otázka, zda má ta která země **z členství v Evropské unii převážně prospěch a výhody** nebo ne. **Podle téměř dvou třetin Čechů tomu tak je**, oproti jaru 2007 se v tomto směru názory téměř nezměnily. Necelá třetina Čechů má opačný názor.

Má Vaše země prospěch a výhody z členství v EU?

České veřejné mínění se blíží spíše průměru EU 27 než názorovému klimatu ve 12 nových členských zemích, kde je v průměru hodnocení příznivější. Obecně však **nelze říci, že by hodnocení bylo jednoznačně závislé na tom, zda se jedná o zemi z EU 15 nebo novou členskou zemi**. Vůbec nejvyšší zastoupení názorů, že členství v EU přináší jejich zemi převážně prospěch a výhody, zaznamenal Eurobarometr v Irsku (87 %), Polsku (83 %), Litvě (81 %), Estonsku (80 %) a Španělsku (80 %). Leckde ovšem převažuje názor, že členství v EU dané zemi prospěch a výhody převážně nepřináší. Jedná se zejména o Kypr (37 % pozitivních názorů proti 52 % negativních), Vekou Británií (37 % : 47 %), Maďarsko (42 % : 47 %) a také Rakousko (42 % : 43 %).

Názory na tuto otázku jsou zásadně ovlivněny vzděláním. Z občanů, kteří ukončili školní vzdělání do 15 let věku, si jen 44 % myslí, že ČR má ze vstupu do EU prospěch a výhody, stejně častý je mezi nimi opačný názor (rovněž 44 %). Mezi lidmi, kteří ukončili školní docházku ve věku 16 – 19 let, je poměr kladných a záporných odpovědí 58 % : 32 %, mezi těmi, kteří studovali alespoň do 20 let, je to 71 % : 32 %. Nejzřetelnější je pozitivní hodnocení přínosů vstupu do EU mezi studenty: podle 75 % z nich má ČR ze vstupu do EU prospěch a výhody, podle pouhých 15 % ne.

Podobně silná je závislost názorů na věku. Ve skupině 15 – 24 let si 75 % myslí, že Česká republika má ze vstupu do EU převážně prospěch a výhody, ve věkové skupině 25 – 39 let je to 64 %, ve skupině 40 – 54 let 54 % a ve skupině 55 a více let 56 %.

I v této otázce se ukázalo, že **pravicová část občanů ČR je „eurooptimističtější“ než ostatní populace**. Z lidí, kteří se hlásí k pravici, si tři čtvrtiny (75 %) myslí, že ČR má ze vstupu do EU převážně prospěch a výhody, ze středově orientovaných jsou to necelé dvě třetiny (61 %) a z lidí, kteří se hlásí k levici, necelá polovina (47 %).

2.6 Podpora rozšiřování EU a zavádění eura

Téměř dvě třetiny české veřejnosti stabilně podporují budoucí rozšiřování EU o další země v příštích letech. Tento plán ovšem v průměru EU 27 většinovou podporu nemá.

Podpora zavádění eura a rozšiřování EU

	ČR			EU 25 / EU 27 ¹¹		
	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007	Podzim 2006	Jaro 2007	Podzim 2007
Budoucí rozšiřování EU o další země v příštích letech	65 %	64 %	62 %	46 %	49 %	46 %
Evropská měnová unie s jedinou společnou měnou, eurem	60 %	60 %	53 %	61 %	63 %	61 %

Největšími příznivci rozšiřování EU jsou spolu s Čechy především Poláci (76 %), Litevci (67 %), Slovinci (66 %), Maďaři (64 %), Rumuni (64 %) a Maltané (61 %) – vesměs tedy obyvatelé nových členských zemí EU. Vysokou podporu má rozšiřování EU také v Chorvatsku (66 %) a zejména v bývalé jugoslávské republice Makedonii (90 %). Naproti tomu v Turecku za poslední půlrok podpora dalšího rozšiřování EU poklesla o 7 procentních bodů na 43 %. **V řadě členských zemí EU je pro budoucí rozšiřování EU méně než třetina veřejnosti:** nejméně v Rakousku (24 %) a v Lucembursku (25 %), v Německu jde o 28 % a ve Francii o 32 %.

¹¹ Údaje pro rok 2006 jsou za EU 25, od jara 2007 jsou uvedeny údaje pro EU 27.

V České republice jsou hlavními příznivci budoucího rozšiřování EU lidé, kteří se hlásí k pravici (71 %), o něco méně je tento názor zastoupen mezi středově orientovanými (60 %) a nejméně mezi levicovou částí veřejnosti (55 %).

Většina Čechů podporuje také myšlenku evropské měnové unie s jedinou společnou měnou eurem. Názory veřejnosti na tento evropský projekt ovšem patrně ovlivnila stanoviska rozhodující části české vládní koalice: podpora o 7 procentních bodů poklesla a je nyní znatelně nižší než odpovídá dlouhodobě stabilnímu průměru EU 27. Pro euro jsou hlavně Irové (87 %), Slovinci (86 %), Lucemburčané (85 %), Belgičané (82 %) a Nizozemci (81 %). Velmi nízkou podporu má evropská měnová unie s jedinou společnou měnou eurem, ve Velké Británii (24 %).

Pro evropskou měnovou unii jsou v České republice především mladí ve věku 15 – 24 let (72 %). Ve věkové skupině 25 – 39 let tento projekt podporuje 59 %, ve věku 40 – 54 let 51 %. V nejstarší věkové skupině 55 a více let ovšem převažuje nesouhlas (52 % „proti“ : 40 % odpovědí „pro“). Jasný je také rozdíl v názorech „bílých a modrých límečků“. Zatímco euro podporují především samostatně výdělečně činní (66 %) a manažeři (64 %), z manuálně pracujících je pro evropskou měnovou unii pouhých 42 %.

Znovu se projevil „eurooptimismus“ českých příznivců pravice – pro je 69 % z nich, ze středově orientovaných 53 % a z Čechů, kteří se hlásí k levici, jen 39 %.

3. Média a Evropská unie

3.1 Jak média referují o EU

V národní zprávě na jaře 2006 popisoval Eurobarometr, jak národní média referují o Evropské unii. Pozornost věnovaná hlavními zpravodajskými médii problematice Evropské unie se tehdy jevila většině českých občanů, kteří se k tomuto tématu dokázali vyjádřit, jako přiměřená. Podobně tomu bylo i v průměru EU 27. Aktuální údaje však ukazují významný negativní posun. **Podíl odpovědí, že informací o EU je příliš málo, narostl** ve vztahu k českým **televizním stanicím** o 10 procentních bodů, ve vztahu k českým **rozhlasovým stanicím** o 11 procentních bodů a ve vztahu k českému **tisku** dokonce o 13 procentních bodů. V případě tisku však i nadále tvoří největší skupinu lidé, kteří si myslí, že informací o EU je v něm „akorát“. Ještě o poznání příznivější je struktura nově zjišťovaných názorů na množství informací, které o EU poskytují české **internetové stránky**.

V EU 27 jako celku jasně převažují názory, že národní televizní a rozhlasové stanice informují o Evropské unii nedostatečně. Hodnocení národního tisku a národních internetových stránek vyznívá v průměru EU 27 naopak příznivě, i když ne tak pozitivně jako v ČR.

Přiměřenost množství informací o EU v médiích¹²

			Příliš mnoho	Akorát	Příliš málo	Neví, bez odpovědi
Český (národní) tisk	ČR	Jaro 2006	7 %	57 %	24 %	13 %
		Podzim 2007	5 %	50 %	37 %	8 %
	EU 25/27	Jaro 2006	6 %	51 %	23 %	21 %
		Podzim 2007	7 %	45 %	36 %	12 %
České (národní) televizní stanice	ČR	Jaro 2006	7 %	55 %	34 %	4 %
		Podzim 2007	4 %	48 %	44 %	4 %
	EU 25/27	Jaro 2006	7 %	50 %	35 %	8 %
		Podzim 2007	6 %	39 %	48 %	7 %
České (národní) rozhlasové stanice	ČR	Jaro 2006	3 %	47 %	32 %	17 %
		Podzim 2007	2 %	45 %	43 %	10 %
	EU 25/27	Jaro 2006	4 %	42 %	30 %	24 %
		Podzim 2007	4 %	35 %	46 %	15 %
České (národní) internetové stránky	ČR	Jaro 2006	-	-	-	-
		Podzim 2007	3 %	44 %	21 %	32 %
	EU 25/27	Jaro 2006	-	-	-	-
		Podzim 2007	4 %	30 %	19 %	46 %

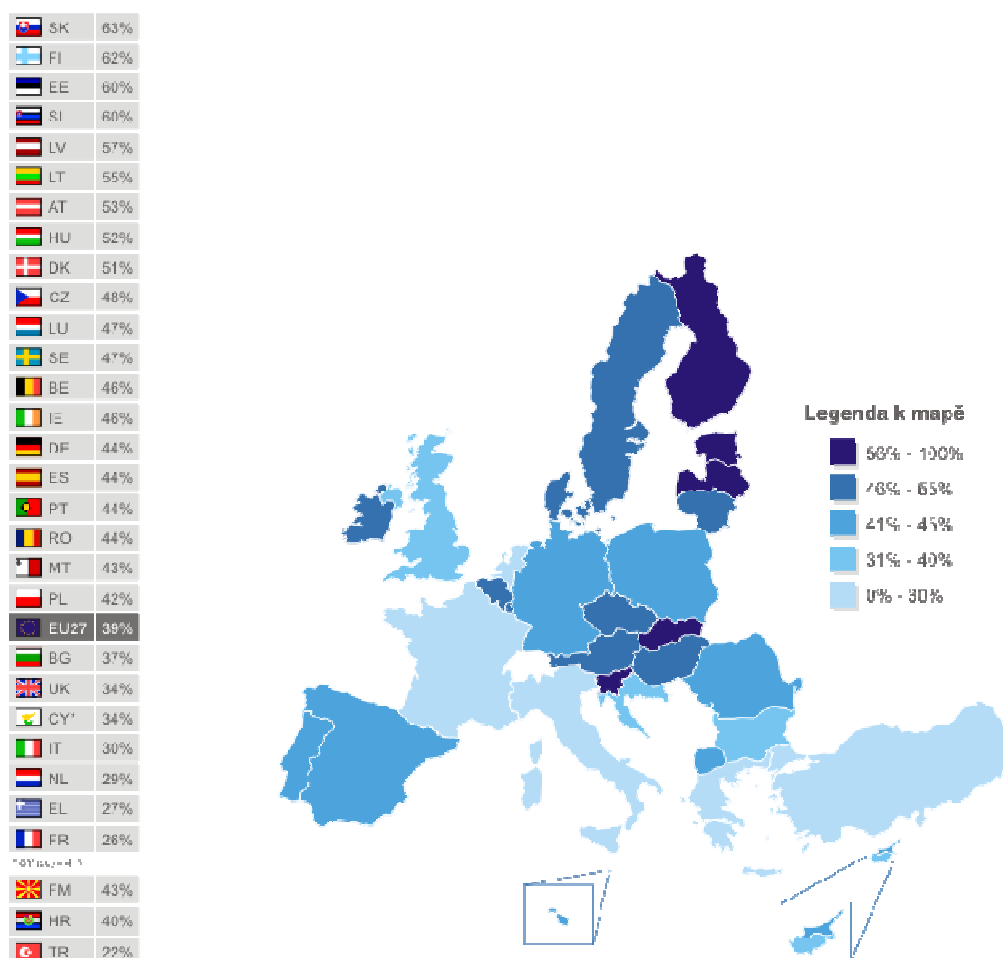
Názory v jednotlivých zemích se ovšem velmi liší. Nejzajímavější se jeví rozdíly v případě televize (viz mapa na následující stránce). Nejspokojenější s národními televizními stanicemi jsou v tomto směru Slovinci (63 % odpovědí „akorát“), Finové (62 %), Estonci (60 %) a Slováci (60 %). Na opačném pólu najdeme Francouze (26 %), Řeky (27 %), Nizozemce (29 %) a Italy (30 %). Bez zajímavosti není ani zjištění, že v průměru 12 nových členských zemích pociťuje nedostatek informací o Evropské unii méně občanů (NČZ 12: 40 %) než v průměru 15 „starých“ členských zemí (EU 15: 50 %).

¹² Za období jaro 2006 jsou uváděny údaje pro EU 25, za podzim 2007 pro EU 27.

Otázka: QCI.1. Všeobecně řečeno, domníváte se že ... hovoří o Evropské unii příliš mnoho, tak akorát nebo příliš málo?

Možnost: televizní stanice (STÁT J)

Odpověď: akorát

Názorové rozdíly zjistil Eurobarometr také uvnitř české společnosti. Nejvýraznější se ukázaly rozdíly ve vztahu k internetovým stránkám, jsou však zřejmě způsobeny hlavně nižší úrovní přístupu k internetu mezi staršími a méně vzdělanými občany. Mezi občany ve věku 15 – 24 let se jen 12 % nedokázalo k množství informací o Evropské unii na českých internetových stránkách vyjádřit; převažují odpovědi „akorát“ nad odpověďmi „příliš málo“ v poměru jen o málo vyšším než 2 : 1 (konkrétně 57 % : 24 %). S přibývajícím věkem narůstá podíl lidí, kteří se neumějí k otázce vyjádřit, ale poměr odpovědí „akorát“ a „příliš málo“ zůstává přibližně 2 : 1. Mezi občany ve věku 55 a více let se plných 56 % k množství informací o Evropské unii na českých internetových stránkách nedokázalo vyjádřit; 28 % považuje jejich množství za přiměřené („akorát“) a 14 % za nedostatečné.

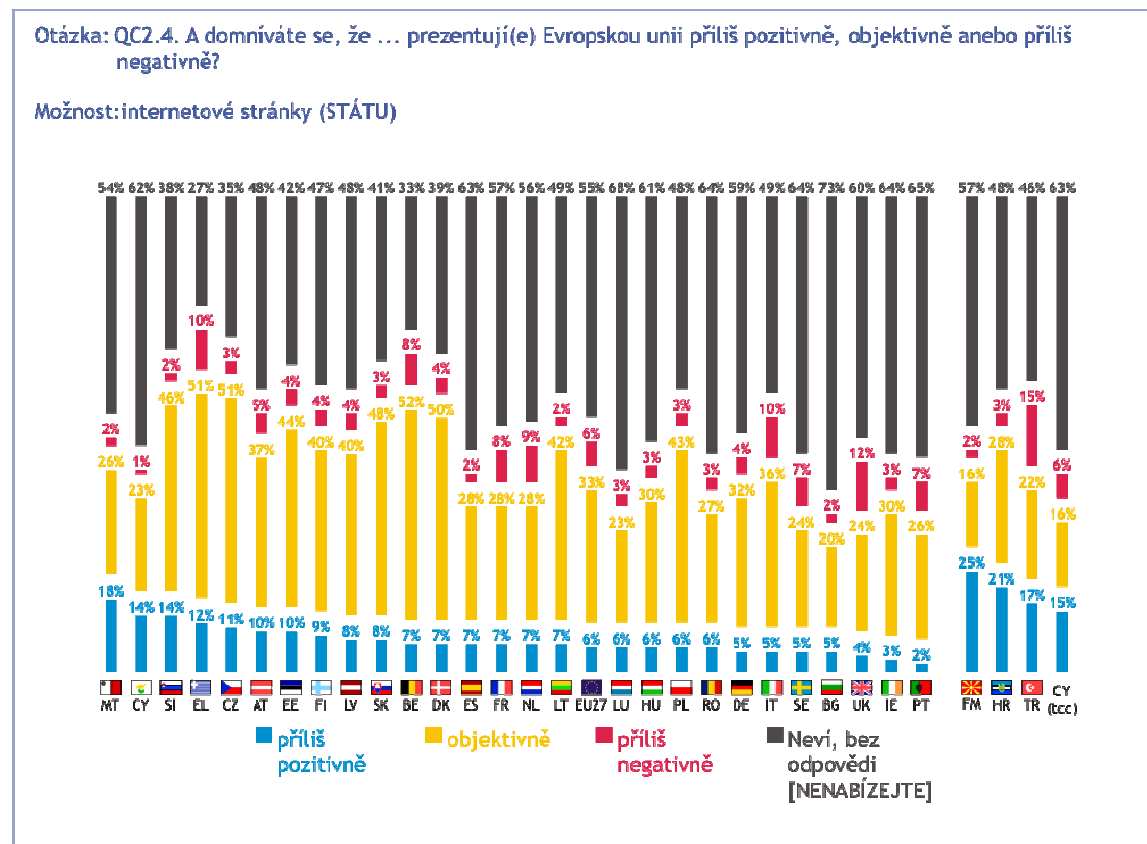
Většina českých občanů, a také většina občanů celé EU 27, hodnotí informace o Evropské unii ve svých národních médiích jako objektivní. Nelze však přehlédnout, že z těch občanů, kteří si myslí, že informace jednotlivých médií objektivní nejsou, je větší část

považuje za příliš pozitivní. Zvláště patrné je to v případě českých televizních stanic, kde je poměr odpovědí „příliš pozitivně“ a „příliš negativně“ 23 % : 5 %.

Vyváženost informací o EU v médiích¹³

			Příliš pozitivně	Objektivně	Příliš negativně	Neví, bez odpovědi
Český (národní) tisk	ČR	Jaro 2006	20 %	60 %	3 %	17 %
		Podzim 2007	18 %	62 %	8 %	12 %
	EU 25/27	Jaro 2006	13 %	49 %	10 %	28 %
		Podzim 2007	12 %	51 %	13 %	24 %
České (národní) televizní stanice	ČR	Jaro 2006	26 %	61 %	3 %	10 %
		Podzim 2007	23 %	63 %	5 %	9 %
	EU 25/27	Jaro 2006	20 %	53 %	11 %	16 %
		Podzim 2007	23 %	63 %	5 %	9 %
České (národní) rozhlasové stanice	ČR	Jaro 2006	18 %	57 %	2 %	23 %
		Podzim 2007	17 %	63 %	4 %	16 %
	EU 25/27	Jaro 2006	13 %	48 %	8 %	32 %
		Podzim 2007	11 %	51 %	10 %	28 %
České (národní) internetové stránky	ČR	Jaro 2006	-	-	-	-
		Podzim 2007	11 %	51 %	3 %	35 %
	EU 25/27	Jaro 2006	-	-	-	-
		Podzim 2007	6 %	33 %	6 %	55 %

Od jara 2006 se názory na vyváženost informací o Evropské unii v národních médiích změnily jen málo. Poměrně zajímavé rozdíly však byly zjištěny mezi jednotlivými státy – největší se při tom týkají internetu.

¹³ Za období jaro 2006 jsou uváděny údaje pro EU 25, za podzim 2007 pro EU 27.

V Belgii a Řecku si podobně jako v České republice většina občanů myslí, že jejich národní internetové stránky informují o Evropské unii objektivně. V Bulharsku, na Kypru, v Lucembursku, Švédsku a Velké Británii si to myslí méně než čtvrtina občanů. Na Maltě, v Kyprské republice, ve Slovinsku a v Řecku si víc než jeden občan z deseti myslí, že národní internetové stránky informují o EU příliš pozitivně. Na druhé straně ve Velké Británii a také v Turecku si více než jeden občan z deseti myslí, že národní internetové stránky informují o Evropské unii příliš negativně.

3.2 Důvěra vůči médiím

Eurobarometr opakovaně zjišťuje také **důvěru v hlavní média** – tisk, rozhlas, televizi a internet. Jak v ČR, tak v EU 27 zaujímá dlouhodobě **první příčku** pořadí důvěryhodnosti **rozhlas**, kterému důvěřuje sedm z deseti Čechů a šest z deseti všech občanů EU 27. Jen o málo méně lidí důvěřuje **televizi**. Zatímco v průměru EU 27 zaujímá třetí místo **tisk**, v České republice ho předstihují **internetové stránky**, i když jen velmi těsně.

Obecně platí, že česká veřejnost důvěřuje médiím více než odpovídá průměru EU 27. Největší rozdíl zjistil Eurobarometr opět v případě internetu – jedná se o 22 procentních bodů. Dalším obecným rysem názorové situace je pokles důvěry vůči všem typům národních médií. V České republice poklesla především důvěra vůči národním internetovým stránkám (o 7 procentních bodů) a důvěra českým rozhlasovým stanicím (o 5 procentních bodů).

Důvěřujete médiím?¹⁴

			Spíše důvěřuje	Spíše nedůvěřuje	Neví, bez odpovědi
České (národní) rozhlasové stanice	ČR	Podzim 2006	74 %	22 %	4 %
		Jaro 2007	75 %	22 %	3 %
		Podzim 2007	70 %	25 %	5 %
	EU 25/27	Podzim 2006	63 %	29 %	8 %
		Jaro 2007	66 %	28 %	6 %
		Podzim 2007	60 %	31 %	9 %
České (národní) televizní stanice	ČR	Podzim 2006	73 %	25 %	2 %
		Jaro 2007	70 %	28 %	2 %
		Podzim 2007	68 %	30 %	2 %
	EU 25/27	Podzim 2006	53 %	42 %	5 %
		Jaro 2007	58 %	37 %	5 %
		Podzim 2007	52 %	43 %	5 %
České (národní) internetové stránky	ČR	Podzim 2006	55 %	21 %	24 %
		Jaro 2007	62 %	19 %	19 %
		Podzim 2007	55 %	19 %	26 %
	EU 25/27	Podzim 2006	35 %	35 %	30 %
		Jaro 2007	39 %	39 %	26 %
		Podzim 2007	33 %	35 %	32 %
Český (národní) tisk	ČR	Podzim 2006	60 %	38 %	2 %
		Jaro 2007	56 %	42 %	2 %
		Podzim 2007	54 %	44 %	2 %
	EU 25/27	Podzim 2006	44 %	49 %	7 %
		Jaro 2007	47 %	48 %	5 %
		Podzim 2007	44 %	49 %	7 %

¹⁴ Za podzim 2006 jsou uváděny údaje pro EU 25, za rok 2007 pro EU 27.

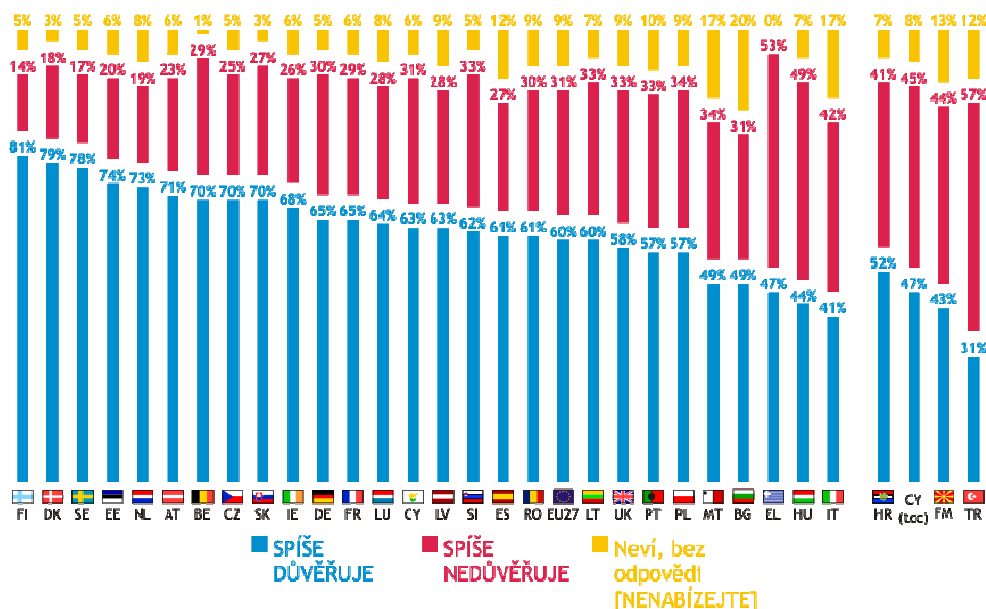
Českým médiím více důvěřují pravicově orientovaní lidé a osoby s vyšším vzděláním. Kupříkladu tisku důvěřuje 66 % pravicově orientovaných Čechů, 48 % středově orientovaných a 44 % těch, kteří se hlásí k levici. Extrémní rozdíly se týkají internetu, jemuž důvěřuje 71 % pravicově orientovaných občanů ČR, 48 % středově orientovaných a 40 % těch, kteří se hlásí k levici. Lidé, kteří dokončili školní docházku do 15 roku svého věku, převážně neumějí důvěryhodnost českých internetových stránek posoudit (66 %) a jen zřídka mu důvěřují (18 %). Mezi těmi, kteří školu navštěvovali do 16 – 19 let, internetu důvěřuje 51 %, mezi Čechy, kteří školu navštěvovali aspoň do 20 let, dokonce 61 %.

Důvěra v internet je přirozeně ovlivněna také věkem, protože starší občané k němu mají přístup v menší míře a podle řady výzkumů mají s internetem obecně menší zkušenosti. Ve věkové skupině 15 – 24 let českým internetovým stránkám důvěřuje 79 %, ve věkové skupině 25 – 39 let 69 %, ve věku 40 – 54 let 52 % a ve skupině 55 a více let jen 30 %. I ostatním médiím mladší generace důvěřuje více než střední a starší, rozdíly jsou však podstatně menší.

V mezinárodním srovnání se rozdíly týkají důvěry všem druhům médií. Můžeme je demonstrovat i na obecně nejdůvěryhodnějším rozhlasu. Ve Finsku, Dánsku a Švédsku důvěřují národním rozhlasovým stanicím více než tři čtvrtiny občanů, v Řecku, Maďarsku a Itálii mírně převažují ti, kteří národním rozhlasovým stanicím nedůvěřují. V Turecku je nedůvěra vůči rozhlasu dokonce o 16 procentních bodů častější než důvěra.

Otázka: QA8.2. Rád bych se Vás zeptal(a), nakolik důvěřujete různým institucím. Řekněte mi prosím o každé z následujících institucí, zda jí spíše důvěřujete nebo spíše nedůvěřujete.

Možnost: Rozhlas

Závěr

Podzimní vlna Eurobarometru 2007 se uskutečnila více než 3 roky po rozšíření Evropské unie o deset nových členských států včetně České republiky a přibližně 9 měsíců po dalším rozšíření o Bulharsko a Rumunsko. Téma rozšiřování EU už v této době nepoutalo zdaleka takovou pozornost jako dříve ani v České republice, ani v ostatních členských zemích. V České republice se pozornost orientovala především na vnitropolitické otázky v čele s připravovanými reformami daní, sociálního zabezpečení a financování zdravotnictví. Kromě toho probíhal tvrdý politický boj o možné umístění amerického vojenského radaru v České republice. Problematika budoucnosti Evropské unie a role České republiky byla poněkud odsunuta do pozadí, a to především díky velmi opatrnému, možná spíše euroskeptickému přístupu vládní koalice. Ten se projevil i zrušením plánovaného termínu zavedení eura jako národní měny v České republice.

Přes určité negativní posuny Češi i nadále vnímají svoji současnou situaci v rámci Evropské unie převážně pozitivně. Eurokritické přístupy nejsilnější vládní strany jsou při tom v rozporu se skutečností, že nejvyšší zastoupení pozitivních názorů na EU a evropskou integraci zjistil Eurobarometr mezi občany, kteří se hlásí k pravici.

Došlo ovšem k dalšímu „ochlazení“ české veřejnosti ve vztahu k Evropské unii. Zastoupení názoru, že členství v Evropské unii je dobrá věc, znovu pokleslo a dostalo se na hladinu 45 %. Ruku v ruce s tím nepatrně pokleslo také zastoupení názoru, že Česká republika má ze vstupu do Evropské unie prospěch a výhody. Aktuálně tak smýšlí 60 % občanů ČR, tedy méně než odpovídá průměru 12 nových členských zemí. I nadále však požívá Evropská unie jako taková poměrně velkou důvěru české veřejnosti (58 %) a jeví se Čechům jako výrazně důvěryhodnější než česká vláda a Poslanecká sněmovna Parlamentu.

Velká část české veřejnosti (74 %) by ráda svěřila ochranu životního prostředí do kompetence Evropské unie. Jiné názory panují v ekonomických oblastech. Boj proti inflaci by do kompetence Evropské unie svěřilo 45 % Čechů, 51 % ovšem preferuje rozhodování na úrovni národní vlády. V oblasti důchodů jasně dominují názory, že kompetence mají zůstat na národní úrovni, do působnosti Evropské unie by je svěřilo jen 30 % Čechů, v průměru EU 27 pak 26 % občanů.

Navzdory rychlému ekonomickému růstu hodnotí česká veřejnost stav národní ekonomiky spíše kriticky, negativní hodnocení převažují nad pozitivními v poměru 56 % : 42 %. Přes pokles míry nezaměstnanosti až na 5,5 % práceschopného obyvatelstva hodnotí situaci zaměstnanosti v České republice negativně 52 % občanů. Jen o málo více než třetina občanů (35 %) si myslí, že situace v oblasti sociálního zabezpečení je v České republice dobrá. Jen při hodnocení životního prostředí pozitivní názory mírně převažují v poměru 52 % : 47 %.

Podle pouhých 29 % českých občanů se věci v ČR vyvíjejí správným směrem, podle 46 % špatným směrem. Ještě na podzim 2006 si 41 % Čechů myslelo, že se věci v ČR vyvíjejí správným směrem. Poznatky řady výzkumů uskutečněných českými národními agenturami nasvědčují tomu, že tuto změnu názorového klimatu způsobila rostoucí nespokojenost s politickou situací ve státě společně s obavami z dopadů tzv. „reformního batohu“.

Jako jeden ze dvou nejvýznamnějších problémů, kterým čelí jejich země, Češi uvádějí nejčastěji růst cen (42 %). V době sběru dat pro tuto vlnu Eurobarometru při tom nebyla česká inflace vysoká. Lze se proto domnívat, že do postojů veřejnosti se promítly především již zmíněné obavy spojené s tzv. „reformním batohem“. Ty se společně s dlouhotrvající politickou diskuzí o českém zdravotnictví promítly i do skutečnosti, že zdravotnictví

neustupuje z předních příček žebříčku problémů, kterým čelí Česká republika. V současné době vnímá zdravotnictví jako jeden z nejdůležitějších problémů 38 % Čechů – téměř dvakrát víc než v průměru EU 27.

Podobně jako v ostatních zemích Evropské unie dříve patřila v České republice k nejožehavějším tématům nezaměstnanost. Ekonomické oživení se však již od roku 2005 zřetelně projevuje na vývoji českého veřejného mínění v této oblasti. Procento občanů, kteří řadí nezaměstnanost mezi dva nejvýznamnější problémy, pokleslo v České republice z 54 % na podzim 2004 postupně až na současnou úroveň 13 %.

Česká veřejnost se necítí být dobře informována o evropských politických záležitostech. Negativní názory „spíše ne dobře“ a „vůbec ne“ zastávají v součtu téměř tři čtvrtiny české populace. Ve srovnání s jinými zeměmi Evropské unie přitom patří Češi k relativním optimistům. Jen čtvrtina českých občanů má při tom pocit, že zájmy České republiky jsou v EU dostatečně brány v úvahu.

Již delší dobu má v České republice zastoupení názoru, že členství v Evropské unii je dobrá věc, klesající tendenci, v současné době si to myslí 45 % Čechů. Daleko častější je názor, že Česká republika má z členství v Evropské unii převážně prospěch a výhody (61 %).

Pokud jde konkrétně o ochranu životního prostředí, téměř dvě třetiny české veřejnosti (62 %) hodnotí roli EU v České republice jako kladnou. Pozitivní názory převažují nad negativními také v otázce dopadu na ekonomickou situaci, a to v poměru 40 % : 22 %. Do jisté míry v rozporu s tímto zjištěním je fakt, že vliv Evropské unie na inflaci vidí česká veřejnost spíše negativně: pozitivní a negativní názory jsou rozloženy v poměru 17 % : 43 %. V otázkách bydlení a důchodů nehraje podle většiny české veřejnosti Evropská unie v České republice ani kladnou, ani zápornou roli.

Téměř dvě třetiny české veřejnosti (62 %) podporují budoucí rozšiřování EU o další země v příštích letech, v průměru EU 27 tento plán většinovou podporu nemá, podporuje ho jen 46 % občanů. Většina Čechů (53 %) podporuje také myšlenku evropské měnové unie s jedinou společnou měnou eurem. Názor veřejnosti na tento evropský projekt byl ovšem nejspíše negativně ovlivněn stanoviskem rozhodující části české vládní koalice: podpora o 7 procentních bodů poklesla a je nyní znatelně nižší než odpovídá průměru EU 27 (61 %).

Pozornost věnovanou hlavními médii problematice Evropské unie nehodnotí česká veřejnost tak pozitivně jako v minulosti. Podíl odpovědí, že informací o EU je příliš málo, narostl ve vztahu k českým televizním stanicím o 10 procentních bodů (nyní 44 %), ve vztahu k českým rozhlasovým stanicím o 11 procentních bodů (43 %) a ve vztahu k českému tisku dokonce o 13 procentních bodů (37 %). V případě tisku však i nadále tvoří největší skupinu lidí, kteří si myslí, že informací o EU je v něm „akorát“ (50 %). Ještě o poznání příznivější je struktura názorů na množství informací, které o EU poskytují české internetové stránky: podle 44 % Čechů je v nich informací o Evropské unii přiměřeně, podle 21 % nedostatečně, a to při 32 % lidí, kteří nemají názor nebo neodpověděli.

Většina Čechů hodnotí informace národních médií o Evropské unii jako objektivní. Ve vztahu k českému tisku tak smýšlí 62 %, ve vztahu k českým televizním i rozhlasovým stanicím 63 % a ve vztahu k českým internetovým stránkám 51 %.

První příčku pořadí důvěryhodnosti médií zaujímá rozhlas, kterému důvěřuje sedm z deseti Čechů (70 %). Jen o málo méně lidí důvěřuje televizi (68 %), internetovým stránkám pak 55 %. Obecně platí, že česká veřejnost důvěřuje médiím více než odpovídá průměru EU 27.

Technické specifikace

V období od 22. září do 3. listopadu 2007 uskutečnilo TNS Opinion & Social, konsorcium složené z Taylor Nelson Sofres a EOS Gallup Europe, na základě žádosti Generálního ředitelství pro komunikaci Evropské komise vlnu 68.1 výzkumu Eurobarometr.

Standardní Eurobarometr 68.1 zahrnuje občany všech členských států Evropské unie, kteří sídlí v těchto členských státech a dovršili 15 let věku. Eurobarometr 68.1 proběhl také ve dvou kandidátských zemích (Chorvatsku a Turecku), v oblastech Kypru, které nejsou pod vládní kontrolou, a též v bývalé jugoslávské republice Makedonii. V těchto zemích výzkum pokrývá populaci občanů všech zúčastněných zemí, která vládne jedním z jazyků těchto zemí v takové míře, která umožňuje odpovědět na otázky dotazníku. Základní formou výběrového postupu používaného ve všech zemích je vícestupňový náhodný (pravděpodobnostní) výběr. V každé zemi byl počet výběrových bodů stanoven s pravděpodobností úměrnou počtu obyvatelstva (pro celkové pokrytí státu) a hustotě obyvatelstva.

Za tímto účelem byly výběrové body vybrány systematicky z každé „administrativní regionální jednotky“ po stratifikaci dle jednotlivých jednotek a typu oblasti. Reprezentují tedy celé území každé prozkoumané země podle jednotek EUROSTAT NUTS II (nebo ekvivalentních) a podle rozdělení rezidentní populace příslušných národností v metropolitních, městských a venkovských oblastech. V každém ze stanovených výběrových bodů byla náhodně vybrána startovací adresa. Další adresy (každá N-tá adresa) byly vybírány standardní procedurou „náhodné procházky“ počínaje výchozí adresou. V každé domácnosti byl rovněž náhodně vybrán respondent (na základě „pravidla nejbližších narozenin“). Všechny rozhovory byly provedeny face-to-face v domácnostech respondentů v příslušném národním jazyce. Pokud jde o způsob zaznamenávání dat, byla v zemích, kde je to možné, používána metoda CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*).

Pro každou zemi bylo provedeno srovnání výběrového souboru se základním. Údaje o základním souboru byly získány z populačních dat Eurostatu a z národních statistických úřadů. Pro všechny země, kde průzkum proběhl, byla aplikována procedura vážení založená na popisu základního souboru a využívající marginální a mezibuněčné vážení. Ve všech zemích byly do vážení zahrnuty pohlaví, věk, region a velikost místa bydliště. Pro mezinárodní vážení (např. průměry za EU) využil TNS Opinion & Social oficiální populační údaje Eurostatu nebo národních statistických úřadů. Celkové hodnoty pro základní populaci vstupující do procedur vážení jsou uvedeny níže.

Čtenáře upozorňujeme, že výsledky výzkumu jsou odhady, jejichž přesnost (za jinak shodných podmínek) závisí na velikosti výběrového souboru a zjištěné procentní hodnotě. U výběrových souborů o rozsahu cca 1000 interview kolísají skutečné procentuální hodnoty v rámci následujících intervalů spolehlivosti:

Hodnota v procentech	10 % nebo 90 %	20 % nebo 80 %	30 % nebo 70 %	40 % nebo 60 %	50 %
Interval spolehlivosti	± 1,9 %	± 2,5 %	± 2,7 %	± 3,0 %	± 3,1 %

Přehled průběhu výzkumu v jednotlivých zemích

ZKRATKY	ZEMĚ	INSTITUTY	POČET ROZHOVORŮ	TERMÍN SBĚRU DAT		POPULACE 15+
BE	Belgie	TNS Dimarso	1.022	25/09/2007	21/10/2007	8.650.994
BG	Bulharsko	TNS BBSS	977	25/09/2007	10/10/2007	6.671.699
CZ	Česká republika	TNS Aisa	1.106	24/09/2007	15/10/2007	8.571.710
DK	Dánsko	TNS Gallup DK	999	30/09/2007	03/11/2007	4.411.580
DE	Německo	TNS Infratest	1.509	24/09/2007	17/10/2007	64.361.608
EE	Estonsko	Emor	1.012	27/09/2007	22/10/2007	887.094
EL	Řecko	TNS ICAP	1.000	24/09/2007	17/10/2007	8.693.566
ES	Španělsko	TNS Demoscopia	1.000	25/09/2007	21/10/2007	37.024.972
FR	Francie	TNS Sofres	1.036	22/09/2007	20/10/2007	44.010.619
IE	Irsko	TNS MRBI	1.007	24/09/2007	21/10/2007	3.089.775
IT	Itálie	TNS Abacus	1.045	26/09/2007	17/10/2007	48.892.559
CY	Kyperská republika	Synovate	500	24/09/2007	22/10/2007	596.752
CY(tcc)	Turecké kyperské společenství ¹⁵	KADEM	500	25/09/2007	16/10/2007	157.101
LV	Lotyšsko	TNS Latvia	1.006	25/09/2007	22/10/2007	1.418.596
LT	Litva	TNS Gallup Lithuania	1.016	24/09/2007	15/10/2007	2.803.661
LU	Lucembursko	TNS ILReS	502	24/09/2007	22/10/2007	374.097
HU	Maďarsko	TNS Hungary	1.000	27/09/2007	24/10/2007	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	24/09/2007	18/10/2007	321.114
NL	Nizozemsko	TNS NIPO	1.005	24/09/2007	22/10/2007	13.030.000
AT	Rakousko	Österreichisches Gallup-Institut	1.015	24/09/2007	15/10/2007	6.848.736
PL	Polsko	TNS OBOP	1.000	26/09/2007	17/10/2007	31.967.880
PT	Portugalsko	TNS EUROTESTE	1.000	24/09/2007	21/10/2007	8.080.915
RO	Rumunsko	TNS CSOP	1.000	24/09/2007	18/10/2007	18.173.179
SI	Slovinsko	RM PLUS	1.009	25/09/2007	21/10/2007	1.720.137
SK	Slovensko	TNS AISA SK	1.126	26/09/2007	11/10/2007	4.316.438
FI	Finsko	TNS Gallup Oy	1.033	23/09/2007	21/10/2007	4.348.676
SE	Švédsko	TNS GALLUP	1.003	28/09/2007	21/10/2007	7.486.976
UK	Velká Británie	TNS UK	1.340	24/09/2007	21/10/2007	47.685.578
HR	Chorvatsko	Puls	1.000	25/09/2007	21/10/2007	3.722.800
TR	Turecko	TNS PIAR	1.004	24/09/2007	21/10/2007	47.583.830
MK	Bývalá jugoslávská republika Makedonie	TNS Brima	1.009	22/09/2007	03/10/2007	1.596.267
CELKEM			30.281	22/09/2007	03/11/2007	446.002.288

¹⁵ Jedná se o oblasti Kyperské republiky, které nejsou pod vládní kontrolou.

Dotazník

A	Číslo průzkumu (AISA)
	(101-105)
EB67.3 A	
B	Kód země
	(106-107)
EB67.3 B	
C	Číslo výzkumu (klient)
	(108-110)
EB67.3 C	
D	Číslo rozhovoru
	(111-116)
EB67.3 D	
E	Verze dotazníku
EB67.3 E	
Položku 28 dotazovat pouze v Turecku.	
Položku 29 dotazovat pouze v Chorvatsku.	
Položku 30 dotazovat pouze v turecké kyperské komunitě.	
Položku 31 dotazovat pouze v bývalé jugoslávské republice Makedonii.	

Q1	Jaké jste státní příslušnosti? Prosím uveďte název státu nebo států, jejichž jste občanem.
----	--

Více možných odpovědí

(138-170)

Belgie	1,
Dánsko	2,
Německo	3,
Řecko	4,
Španělsko	5,
Francie	6,
Irsko	7,
Itálie	8,
Lucembursko	9,
Nizozemsko	10,
Portugalsko	11,
Velká Británie	12,
Rakousko	13,
Švédsko	14,
Finsko	15,
Kypr (jižní část)	16,
Česká republika	17,
Estonsko	18,
Maďarsko	19,
Lotyšsko	20,
Litva	21,
Malta	22,
Polsko	23,
Slovensko	24,
Slovinsko	25,
Bulharsko	26,
Rumunsko	27,
	28,
	29,
	30,
	31,
Jiná země (VYPIŠTE)...	32,
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	33,

EB67.3 Q1

POKUD JINÁ ZEMĚ NEBO NEVÍ, UKONČETE ROZHOVOR.

Na QA1 až QA16 se ptejte v EU27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA1 Když se sejdete s přáteli, řekl(a) byste, že hovoříte o politických otázkách často, příležitostně nebo nikdy?

(171)

často	1
příležitostně	2
nikdy	3
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	4

EB67.2 QA1

QA2 Pokud máte nějaký vyhraněný názor, přesvědčujete někdy své přátele, příbuzné nebo spolupracovníky o tom, aby se k Vaším názorům připojili? Stává se to ...

Nabídněte.

(172)

často	1
někdy	2
výjimečně	3
nikdy	4
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	5

EB67.2 QA2

QA3 Řekl(a) byste, že jste celkově se svým životem velmi spokojen(a), spíše spokojen(a), spíše nespokojen(a) nebo velmi nespokojen(a)?

Nabídněte.

(173)

Velmi spokojen(a)	1
Spíše spokojen(a)	2
Spíše nespokojen(a)	3
Zcela nespokojen(a)	4
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	5

EB67.2 QA3

QA4: na položku 1 se neptejte v CY (tcc) - položku 2 dotazujte pouze v CY (tcc)

QA4 Jak hodnotíte současnou situaci v následujících oblastech?

Předložte kartu QA4. V každém řádku 1 odpověď.

	Nabídněte.	Velmi dobrá	Spíše dobrá	Spíše špatná	Velmi špatná	Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]
--	------------	-------------	-------------	--------------	--------------	----------------------------------

(174)	1	Situace české ekonomiky	1	2	3	4	5
(175)	2		1	2	3	4	5
(176)	3	Situace evropské ekonomiky	1	2	3	4	5
(177)	4	Zaměstnanost v České republice	1	2	3	4	5
(178)	5	Životní prostředí v České republice	1	2	3	4	5
(179)	6	Situace sociálního zabezpečení v České republice	1	2	3	4	5

EB67.2 QA49 (ITEM 1 AND 2) - EB66.1 QA51 (ITEMS 3 - 6)

QA5: položku 2 a 5 nedotazujte v CY (tcc) - pouze v CY (tcc) dotazujte položku 3 a 6.

QA5 Jaká jsou Vaše očekávání související s následujícími dvanácti měsíci? Budou lepší, horší nebo stejné, pokud jde o...?

	Nabídněte.	LEPŠÍ	HORŠÍ	STEJNÉ	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
(180)	1 Váš život obecně	1	2	3	4
(181)	2 ekonomickou situaci v ČR	1	2	3	4
(182)	3	1	2	3	4
(183)	4 finanční situaci Vaší domácnosti	1	2	3	4
(184)	5 možnosti zaměstnání v ČR	1	2	3	4
(185)	6	1	2	3	4
(186)	7 Vaši situaci v zaměstnání	1	2	3	4
(187)	8 ekonomickou situaci v EU	1	2	3	4

EB67.2 QA4

Na QA6a se neptejte v CY (tcc) - CY (tcc) přejdou na QA6b.

QA6a Které jsou podle Vás dva nejdůležitější problémy, kterým v současnosti čelí Česká republika?

PŘEDLOŽTE KARTU QA6a, NABÍDNĚTE. Maximálně 2 možné odpovědi.

(188-203)

Kriminalita	1,
Ekonomická situace	2,
Rostoucí ceny, inflace	3,
Daně	4,
Nezaměstnanost	5,
Terorismus	6,
Obrana, zahraniční vztahy	7,
Bydlení	8,
Přistěhovalectví	9,
Zdravotnictví	10,
Vzdělávací systém	11,
Důchody, penze	12,
Ochrana životního prostředí	13,
Záležitosti týkající se energie	14,
Jiné [NENABÍZEJTE] [VYPIŠTE] ...	15,
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	16,

EB67.2 QA18a

PRO VŠECHNY RESPONDENTY

QA7 Řekl(a) byste, že v současné době se věci v ... obecně ubírají správným směrem nebo špatným směrem?

Jedna odpověď v každém řádku.

	Nabídněte.	věci se ubírají správným směrem	věci se ubírají špatným směrem	Ani tak, ani tak [NENABÍZ EJTE]	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	---------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

(220)	1	České republiky	1	2	3	4
(221)	2	Evropské Unii	1	2	3	4

EB66.1 QA5

V QA8 se na Kypru (turecké kyperské komunitě) neptejte na položky 5, 7, 11 a 12.

QA8 Rád bych se Vás zeptal(a), nakolik důvěřujete různým institucím. Řekněte mi prosím o každé z následujících institucí, zda jí spíše důvěřujete nebo spíše nedůvěřujete.

	Nabídněte.	SPIŠE DŮVĚŘUJ E	SPIŠE NEDŮVĚ ŘUJE	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	-----------------	-------------------	-----------------------------------

(222)	1	Tisk	1	2	3
(223)	2	Rozhlas	1	2	3
(224)	3	Televize	1	2	3
(225)	4	Internet	1	2	3
(226)	5	Soudy, český právní systém	1	2	3
(227)	6	Policie	1	2	3
(228)	7	Armáda	1	2	3
(229)	8	Náboženské instituce	1	2	3
(230)	9	Odbory	1	2	3
(231)	10	Politické strany	1	2	3
(232)	11	Vláda České republiky	1	2	3
(233)	12	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR	1	2	3
(234)	13	Evropská unie	1	2	3
(235)	14	Organizace spojených národů	1	2	3
(236)	15	Sdružení na ochranu spotřebitele	1	2	3

EB67.2 QA16 (ITEMS 1-4, 11-13) - EB66.3 QA18 (ITEM 10) - EB66.1 QA6 (ITEMS 5-9, 14, 15)

Na QA9a se ptejte jen v EU27 - ostatní přejdou na QA9b.

QA9a U uvedených tvrzení mi prosím, řekněte, zda s nimi spíše souhlasíte nebo spíše nesouhlasíte.

	Nabídněte.	spíše souhlasím	spíše nesouhlasím	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	-----------------	-------------------	-----------------------------------

(237)	1	Můj hlas má v Evropské unii váhu	1	2	3
(238)	2	Hlas České republiky má v EU váhu	1	2	3
(239)	3	Cítím se velmi intenzivně zapojený(á) do Evropských událostí	1	2	3
(240)	4	Zájmy České republiky jsou v EU dostatečně brány v úvahu	1	2	3
(241)	5	Největší země mají v Evropské unii nejvíce moci	1	2	3
(242)	6	Rozumím tomu, jak Evropská unie funguje	1	2	3

QA10: neptejte se na položku 2 v CY (tcc) - na položku 3 se ptejte pouze v CY (tcc)

QA10 Lidé mohou cítit různou intenzitu oddanosti ke své obci nebo městu, státu nebo k Evropské unii. Řekněte mi prosím, do jaké míry cítíte oddanost k ...

Předložte kartu QA10. V každém řádku jedna odpověď.

Nabídněte.	VELMI ODDÁN	DOCELA ODDÁN	NE MOC ODDÁN	VŮBEC NE ODDÁN	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
------------	----------------	-----------------	-----------------	----------------------	--

(251)	1	Vašemu městu, obci	1	2	3	4	5
(252)	2	České republice	1	2	3	4	5
(253)	3		1	2	3	4	5
(254)	4	Evropské unii	1	2	3	4	5

EB67.2 QA33

Neptejte se na QA11a a QA11b v CY (tcc) - CY (tcc) přejdou na QA12.

QA11a Obecně řečeno, jste s fungováním demokracie v České republice...?

QA11b Obecně řečeno, jste s fungováním demokracie v Evropské unii...?

Předložte kartu QA11.

Nabídněte.	(255) QA11a v České republice	(256) QA11b v Evropské unii
Velmi spokojen(a)	1	1
Spíše spokojen(a)	2	2
Spíše nespokojen(a)	3	3
Velmi nespokojen(a)	4	4
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	5	5

EB65.2 Q34a & b

PRO VŠECHNY RESPONDENTY

Na QA12a a QA13a se neptejte v TR, HR, FYROM, a CY (tcc) - FYROM, TR a HR jdou na QA12b - CY (tcc) jde na QA12c.

QA12a Řekl(a) byste obecně, že členství České republiky v Evropské unii je...?

Nabídněte.

	(257)
dobrá věc	1
špatná věc	2
ani dobrá, ani špatná věc	3
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	4

EB67.2 QA9a

QA13a	Když uvážíte všechny souvislosti, řekl(a) byste, že Česká republika má nebo nemá prospěch a výhody ze vstupu do Evropské unie?
-------	--

(258)

Ano, má	1
Ne, nemá	2
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	3

EB67.2 QA10a

PRO VŠECHNY RESPONDENTY

QA14	Obecně řečeno, představa, jakou ve Vás vyvolává Evropská unie, je velmi pozitivní, spíše pozitivní, neutrální, spíše negativní nebo velmi negativní?
------	--

(263)

velmi pozitivní	1
spíše pozitivní	2
neutrální	3
spíše negativní	4
velmi negativní	5
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	6

EB67.2 QA11

QA15	Slyšel(a) jste o ...?
------	-----------------------

	Nabídněte.	slyšel(a)	neslyšel(a)	Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]
--	------------	-----------	-------------	----------------------------------

(264)	1	Evropský parlament	1	2	3
(265)	2	Evropská komise	1	2	3
(266)	3	Rada Evropské unie	1	2	3
	4	Soudní dvůr Evropských společenství	1	2	3
(267)					
(268)	5	Evropský ombudsman	1	2	3
(269)	6	Evropská centrální banka	1	2	3
(270)	7	Evropský účetní dvůr	1	2	3
	8	Výbor regionů Evropské unie	1	2	3
(271)					
(272)	9	Hospodářský a sociální výbor Evropské unie	1	2	3

EB67.2 QA13 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA18 (ITEMS 4-5, 7-9)

QA16	Řekněte mi, prosím, zda uvedeným institucím spíše důvěřujete nebo nedůvěřujete.
------	---

	Nabídněte.	SPÍŠE DŮVĚŘUJ E	SPÍŠE NEDŮVĚ ŘUJE	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	-----------------------	-------------------------	--

(273)	1	Evropský parlament	1	2	3
(274)	2	Evropská komise	1	2	3
(275)	3	Rada Evropské unie	1	2	3
(276)	4	Soudní dvůr Evropských společenství	1	2	3
(277)	5	Evropský ombudsman	1	2	3
(278)	6	Evropská centrální banka	1	2	3
(279)	7	Evropský účetní dvůr	1	2	3
(280)	8	Výbor regionů Evropské unie	1	2	3
(281)	9	Hospodářský a sociální výbor Evropské unie	1	2	3

EB67.2 QA15 (ITEMS 1-3, 6) - EB66.1 QA19 (ITEMS 4-5, 7-9)

Ted' se budeme bavit o jiném tématu.

Na sekce QB se ptejte v EU27. Ostatní přejdou na QA17.

Na QA17 až QA19 se ptejte v EU27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA17	O každém z následujících výroků týkajících se Evropské unie mi prosím řekněte, zda si myslíte, že je pravdivý či nepravdivý.
------	--

	Nabídněte.	Pravdivý	Nepravdivý	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	----------	------------	--

(404)	1	EU se skládá z patnácti členských zemí	1	2	3
(405)	2	Každých 6 měsíců se stává jiný členský stát předsedou Rady Evropské unie	1	2	3
(406)	3	Euro zóna se v současné době skládá z 12 členských států	1	2	3

EB67.2 QA17 (ITEMS 1, 2)

PRO VŠECHNY RESPONDENTY v EU27 + TR + HR + CY(tcc) + FYROM

QA19 Myslíte si, že celkově jsou lidé v České republice dobře informovaní o evropských politických záležitostech anebo ne?

Nabídněte. Jedna možná odpověď.

(411)

Velmi dobře informovaní	1
Spíše dobře informovaní	2
Spíše nejsou dobře informovaní	3
Nejsou vůbec informovaní	4
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	5

EB67.2 QA22a (FILTER MODIFIED)-QUESTION ASKED TO A HALF OF THE SAMPLE

QC1 Všeobecně řečeno, domníváte se, že ... hovoří o Evropské unii příliš mnoho, tak akorát nebo příliš málo?

Jedna odpověď v každém řádku.

	Nabídněte.	příliš mnoho	akorát	příliš málo	Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]
--	------------	--------------	--------	-------------	----------------------------------

(412)	1	české televizní stanice	1	2	3	4
(413)	2	české rozhlasové stanice	1	2	3	4
(414)	3	český tisk	1	2	3	4
(415)	4	české internetové stránky	1	2	3	4

EB65.2 QA21 TREND MODIFIED

QC2 A domníváte se, že ... prezentují(e) Evropskou unii příliš pozitivně, objektivně anebo příliš negativně?

Jedna odpověď v každém řádku.

	Nabídněte.	příliš pozitivně	objektivně	příliš negativně	Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]
--	------------	------------------	------------	------------------	----------------------------------

(416)	1	české televizní stanice	1	2	3	4
(417)	2	české rozhlasové stanice	1	2	3	4
(418)	3	český tisk	1	2	3	4
(419)	4	české internetové stránky	1	2	3	4

EB65.2 QA22 TREND MODIFIED

VERZE DOTAŽNÍKU A: PTEJTE SE NA POLOŽKU 10. VERZE B: PTEJTE SE NA POLOŽKY 11 A 12.

Na QA20a se neptejte v CY (tcc) - CY (tcc) přejdou na QA20b.

QA20a U každé z následujících oblastí mi prosím řekněte, zda si myslíte, že rozhodnutí týkající se této oblasti by se měla dělat na úrovni české vlády nebo společně v Evropské unii?

	(NABÍDNĚTE) (ROTUJTE.)	NA ÚROVNI VLÁDY ČR	SPOLEČN Ě V EU	NEVÍ, BEZ ODPOVĚ DI (NENABÍZ EJTE)
(420)	1 Boj proti zločinu	1	2	3
(421)	2 Daně	1	2	3
(422)	3 Boj proti nezaměstnanosti	1	2	3
(423)	4 Boj proti terorismu	1	2	3
(424)	5 Obrana a zahraniční politika	1	2	3
(425)	6 Imigrace (tzn. stěhování cizinců do ČR)	1	2	3
(426)	7 Vzdělávací systém	1	2	3
(427)	8 Důchody	1	2	3
(428)	9 Ochrana životního prostředí	1	2	3
(429)	10 (VERZE A) Zdravotnictví a sociální péče	1	2	3
(430)	11 (VERZE B) Zdravotnictví	1	2	3
(431)	12 (VERZE B) Sociální péče	1	2	3
(432)	13 Zemědělství a rybolov	1	2	3
(433)	14 Ochrana spotřebitele	1	2	3
(434)	15 Vědecký a technologický výzkum	1	2	3
(435)	16 Podpora regionům s ekonomickými problémy	1	2	3
(436)	17 Energetika	1	2	3
(437)	18 Hospodářská soutěž	1	2	3
(438)	19 Doprava	1	2	3
(439)	20 Hospodářství	1	2	3
(440)	21 Boj s inflací	1	2	3

EB67.2 QA20a TREND MODIFIED

PRO VŠECHNY RESPONDENTY

QA21 Myslíte si, že v následujících oblastech hraje Evropská unie v České republice kladnou roli, zápornou roli nebo nehraje ani kladnou ani zápornou roli?

	Nabídněte.	KLADNOU ROLI	ZÁPORN OU ROLI	ANI KLADNOU ANI ZÁPORN OU ROLI	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	------------	-----------------	-------------------	--	--

(462)	1	Boj proti zločinu	1	2	3	4
(463)	2	Veřejná doprava	1	2	3	4
(464)	3	Ekonomická situace	1	2	3	4
(465)	4	Rostoucí ceny, inflace	1	2	3	4
(466)	5	Daně	1	2	3	4
(467)	6	Boj proti nezaměstnanosti	1	2	3	4
(468)	7	Boj proti terorismu	1	2	3	4
(469)	8	Obrana a zahraniční vztahy	1	2	3	4
(470)	9	Bydlení	1	2	3	4
(471)	10	Přistěhovalectví	1	2	3	4
(472)	11	Zdravotnictví	1	2	3	4
(473)	12	Vzdělávací systém	1	2	3	4
(474)	13	Důchody, penze	1	2	3	4
(475)	14	Ochrana životního prostředí	1	2	3	4

EB65.2 QA29

QA22 Jaký je Váš názor na každý z následujících výroků? Řekněte mi prosím u každého z nich, jste-li pro nebo proti tomu.

	Nabídněte. Rotujte.	PRO	PROTI	Neví, bez odpovědi [NENABÍZ EJTE]
--	---------------------	-----	-------	--

(476)	1	Evropská měnová unie s jedinou společnou měnou, eurem	1	2	3
(477)	2	Jedna společná zahraniční politika členských států EU vůči ostatním zemím	1	2	3
(478)	3	Společná obranná a bezpečnostní politika členských zemí EU	1	2	3
(479)	4	Budoucí rozšiřování EU o další země v příštích letech	1	2	3
(480)	5	Rychlost budování Evropy je v jedné skupině zemí vyšší než v ostatních zemích	1	2	3

EB67.2 QA27 TREND MODIFIED

QA23	Evropská unie má svoji společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a evropskou bezpečnostní a obrannou politiku. V současnosti se vede diskuse o tom, jak mají být dále rozpracovávány. Spíše souhlasíte nebo spíše nesouhlasíte s následujícími tvrzeními?
------	--

	Nabídněte. Rotujte.	spíše souhlasím	spíše nesouhlasím	Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	
(481)	1	Zahraniční politika EU by měla být nezávislá na zahraniční politice Spojených států amerických.	1	2	3
(482)	2	EU by měla mít společnou přistěhovaleckou, imigrační politiku vůči lidem ze zemí mimo EU	1	2	3

EB67.2 QA39 TREND MODIFIED

QA24	Řekl(a) byste, že jste velmi optimistický(á), spíše optimistický(á), spíše pesimistický(á) nebo velmi pesimistický(á) pokud jde o budoucnost Evropské unie...?
------	--

(POUZE JEDNA MOŽNÁ ODPOVĚĎ), NABÍDNĚTE

	(483)
velmi optimistický(á)	1
spíše optimistický(á)	2
spíše pesimistický(á)	3
velmi pesimistický(á)	4
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	5

EB67.2 QA37

QA25	Evropská integrace se v posledních letech zaměřovala na různé otázky. Na které oblasti by podle Vašeho názoru měly evropské instituce klást důraz v nadcházejících letech, aby se v budoucnu Evropská unie posílila?
------	--

Předložte kartu QA41. Nabídněte. Rotovat. Max. 3 odpovědi.

	(484-498)
Vnitřní trh	1,
Kulturní politika	2,
Evropská zahraniční politika	3,
Evropská obranná politika	4,
Imigrační otázky	5,
Evropská vzdělávací politika	6,
Otázky životního prostředí	7,
Energetické otázky	8,
Solidarita s chudšími regiony	9,
Vědecký výzkum	10,
Sociální otázky	11,
Boj se zločinem	12,
nic z tohoto [NENABÍZEJTE]	13,
Jiné [NENABÍZEJTE] [VYPIŠTE]...	14,
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	15,

EB67.2 QA41

DEMOGRAFIE

D1 V politických záležitostech se hovoří o „levici“ a „pravici“. Kam byste zařadil své názory na této stupnici?

Předložte kartu D1. Nenabízejte.

(519-520)

1 - LEVI CE	2	3	4	5	6	7	8	9	10 - PRA VIC E
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ODMITL(A) [NENABÍZEJTE] 11

Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE] 12

EB67.3 D1

*

D7 Jaký je Váš rodinný stav?

Nabídněte. Předložte kartu D7. Pouze jedna možná odpověď.

(521-522)

Ženatý, vdaná	1
Znovu ženatý, vdaná	2
Svobodný(á), v současnosti žijící s partnerem	3
Svobodný(á), nikdy nežil(a) s partnerem	4
Svobodný(á), dříve žil(a) s partnerem, nyní sám(sama)	5
Rozvedený(á)	6
Žijící odděleně	7
Vdova, vdovec	8
Jiné [NENABÍZEJTE] [VYPIŠTE] ...	9
Odmítl(a) [NENABÍZEJTE]	10

EB67.3 D7

D8 Kolik Vám bylo let, když jste ukončil(a) své vzdělávání? Máme na mysli řádné, denní studium.

Pokud stále studuje, zapíše odpověď "00". Pokud je bez vzdělání, zapíše kód 01. Pokud odmítne odpovědět, zapíše kód 98. Pokud neví nebo neodpověděl(a), zapíše 99.

(523-524)

--	--

EB67.3 D8

*

D10 Pohlaví:

(525)

Muž	1
Žena	2

EB67.3 D10

D11 Kolik je Vám let?

(526-527)

--	--

EB67.3 D11

*

Otázku D15B dotazujte, pouze pokud respondent nevykonává žádnou placenou práci - odpověď 1,2,3 nebo 4 v otázce D15A!

D15a Jaké je Vaše současné zaměstnání?

D15b Vykonával jste někdy v minulosti nějakou placenou práci? Jaké bylo Vaše poslední povolání?

	(528-529)	(530-531)
	D15a	D15b
	SOUČASNÉ ZAMĚSTNÁNÍ	POSLEDNÍ ZAMĚSTNÁNÍ
NE-AKTIVNÍ		
Stará se o běžné nákupy a domácnost nebo nemá žádné zaměstnání, nepracuje	1	
Student	2	
Nezaměstnaný(á) nebo přechodně nepracující	3	
V penzi nebo neschopný(á) práce kvůli nemoci	4	
SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝ(Á)		
Zemědělec	5	5
Rybář	6	6
Profesionál (právník, lékař, účetní, architekt, ...)	7	7
Vlastník prodejny, řemeslník nebo jiná samostatně výdělečně činná osoba	8	8
Majitel firmy, vlastník (úplný nebo společník) podniku	9	9
ZAMĚSTNANEC		
Zaměstnaný profesionál (zaměstnaný lékař, právník, účetní, architekt)	10	10
Vrcholný management a ředitelé (generální ředitelé, ředitelé obecně, jiní ředitelé)	11	11
Střední management, jiní manažeři (vedoucí oddělení, učitel, technik)	12	12
Zaměstnanec, pracující hlavně stacionárně (na jednom místě)	13	13
Zaměstnanec, ne stacionární, ale na cestách (obchodní zástupce, řidič ..)	14	14
Zaměstnanec, ne stacionární, ve službách (nemocnice, restaurace, policie, hasiči)	15	15
Kontrolor	16	16
Kvalifikovaný dělník	17	17
Jiní (nekvalifikovaní) dělníci, služebnictvo	18	18
NIKDY NEVYKONÁVAL(A) ŽÁDNOU PLACENOU PRÁCI		19

EB67.3 D15a D15b

D25 Řekl(a) byste, že žijete...

Nabídněte.

(532)

Na venkově, na vesnici	1
V malém nebo středně velkém městě	2
Ve velkém městě	3
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	4

EB67.3 D25

*

D40a Mohl(a) byste mi říci, kolik osob ve věku 15 a více let žije ve Vaší domácnosti včetně Vás?

Nabídněte. Zapište.

(533-534)

--	--

EB67.3 D40a

D40b Mohl(a) byste mi říci, kolik dětí mladších deseti let žije ve Vaší domácnosti?

Nabídněte. Zapište.

(535-536)

--	--

EB67.3 D40b

D40c Mohl(a) byste mi říci, kolik dětí ve věku 10 až 14 let žije ve Vaší domácnosti?

Nabídněte. Zapište.

(537-538)

--	--

EB67.3 D40c

D41 Narodil(a) jste se...?

Nabídněte. Předložte kartu D41. Pouze jedna možná odpověď.

(539)

v České republice	1
v jiné členské zemi Evropské unie	2
v Evropě, ale ne v členské zemi Evropské unie	3
v Asii, Africe nebo Latinské Americe	4
v Severní Americe, Japonsku nebo Oceánii	5
Odmítl(a) [NENABÍZEJTE]	6

EB67.3 D41

D42 Který z těchto výroků nejlépe vystihuje Vaši situaci?

Nabídněte. Předložte kartu D42. Pouze jedna možná odpověď.

	(540)
Oba rodiče se narodili v České republice	1
Jeden z rodičů se narodil v České republice, druhý se narodil v jiném členském státě EU	2
Oba rodiče se narodili v jiném státě EU	3
Jeden z rodičů se narodil v České republice, druhý se narodil mimo území EU	4
Oba rodiče se narodili mimo území EU	5
Neví, odmítl(a) [NENABÍZEJTE]	6

EB67.3 D42

D43a Je v domácnosti k dispozici pevná telefonní linka?

D43b Vlastníte osobní mobilní telefon?

	(541)	(542)
	D43a	D43b
	Pevná linka	Mobilní telefon
Ano	1	1
Ne	2	2

EB67.3 D43a D43b

D44 a D45 nejsou.

D46 Řekněte mi, prosím, zda máte v domácnosti...?

Předložte kartu D46. Nabídněte. Více možných odpovědí.

	(543-552)
televizi	1,
DVD přehrávač	2,
hudební CD přehrávač	3,
počítač	4,
připojení k internetu v domácnosti	5,
automobil	6,
byt nebo dům, který již byl splacen	7,
byt nebo dům, který splácíte	8,
žádná z těchto možností [NENABÍZEJTE]	9,
Neví, bez odpovědi [NENABÍZEJTE]	10,

EB67.3 D46

Otázky D47 až D48 nejsou.

Nenabízejte. Více možných odpovědí.

D49a Mohl(a) byste mi říci, které televizní stanice sledujete pravidelně - tzn. alespoň 5krát týdně?

KÓDY PRO TV STANICE (NÁRODNÍ KÓDY)

30 2

(553,554-613)

EB65.2 D49a

Nenabízejte. Více možných odpovědí.

D49b Mohl(a) byste mi říci, která rádia posloucháte pravidelně - tzn. alespoň 5krát týdně?

KÓDY PRO ROZHLASOVÉ STANICE (NÁRODNÍ KÓDY)

30 2

(614,615-674)

EB64.2 D49b

Nenabízejte. Více možných odpovědí.

D49c Mohl(a) byste mi říci, které deníky čtete pravidelně - tzn. alespoň 3krát týdně?

KÓDY PRO NOVINY (NÁRODNÍ KÓDY)

30 2

(675,676-735)

EB64.2 D49c

Nenabízejte. Více možných odpovědí.

D49d Mohl(a) byste mi říci, které internetové stránky pravidelně navštěvujete - tzn. alespoň 3krát týdně?

PROTOKOL O ROZHOVORU

P1 DATUM ROZHOVORU
(817-818) (819-820)

DEN MĚSÍC

EB67.3 P1

P2 ČAS ZAČÁTKU ROZHOVORU

(ZAPIŠTE VE 24 HODINOVÉM FORMÁTU)

(821-822)

(823-824)

HOD MIN

EB67.3 P2

P3 DÉLKA ROZHOVORU (V MIN)
(825-827)

MIN

EB67.3 P3

P4 Počet osob přítomných při rozhovoru, včetně tazatele

(828)

Dva (tazatel a respondent)	1
Tři	2
Čtyři	3
Pět a více	4

EB67.3 P4

P5 Respondent spolupracoval

(829)

Výborně	1
Dobře	2
Průměrně	3
Špatně	4

EB67.3 P5

P6 Velikost místa bydliště

Lokální kódy

(830-831)

EB67.3 P6

P7 Okres

Lokální kódy

(832-833)

EB67.3 P7

P8	Město, obec (834-841)								
EB67.3 P8									
P9	Číslo výběrového bodu (842-849)								
EB67.3 P9									
P10	Číslo tazatele (850-857)								
EB67.3 P10									
P11	Váha (858-865)								
EB67.3 P11									
P13	(866)								
		1							
		2							
		3							
EB67.3 P13									